

D E W A R E V R I E N D

(IL VERO AMICO)

Commedia in drie bedrijven
van

CARLO GOLDONI

PERSONEN:

FLORINDO
LELIO
OTTAVIO
BEATRICE
ROSAURA
COLOMBINA
TRIVELLA
TRAPPOLA

Het stuk speelt in Venetië.

EERSTE BEDRIJF

1e Toneel

Florindo: Kop op, Florindo. Vriendschap voor alles. (terzijde)
 Maak dat maar eens waar, wanneer je kiezen moet.
 Verteerd van liefde word ik! Oh, Rosaura! En ik kan
 haar niet zeggen, dat ik haar liefheb. Lelio is haar
 verloofde, mijn vriend Lelio, mijn beste vriend, mijn
 trouwe vriend Lelio. Wat moet ik doen?
 Lelio - Rosaura - Lelio - Rosaura - Lelio - Rosaura -
 Lelio -
 Beste vriend. Ik wist het wel. Mijn besluit staat
 vast. Dank, lieve knopen, Dank!
 Eih - Eih - Trivella!

2e Toneel

Trivella: (op) Signore?!

Florindo: Trivella? Trivella! Juist. Maak voort! Pak mijn
 koffers! Bestel een rijtuig, vanmorgen nog, voor
 twaalfen.

Trivella: Waar gaan we, ik bedoel, waar gaat u dan heen, als ik
 vragen mag.

Florindo: Naar huis. Terug naar Bologna!

Trivella: Naar huis? Zó ineens!

Florindo: Ja Trivella. Zó ineens!

Trivella: Is er iets gebeurd? Een ongeluk? Heeft iemand u kwaad
 gedaan?

Florindo: Niet vragen, voortmaken en niet kletsen. Onderweg zal
 ik je alles vertellen.

Trivella: Beste heer en meester, ik hoop dat u het mij niet
 kwalijk neemt. U kent mijn trouw en mijn
 verknochtheid. Ook aan uw geëerde oom heb ik
 verplichtingen. Hij heeft een beroep op mij gedaan,
 als oudste knecht van het huis. Hij verwacht van mij,
 dat ik over u zal waken. Ik mag hem niet beschamen. Ik
 bezweer u, Signor Florindo, zeg mij waarom u dit
 plotselinge besluit neemt. Ik moet uw oom kunnen
 inlichten; want ieder zal van deze overhaasting het
 zijne denken en dan komen er praatjes en als er
 praatjes komen, komen er nog meer praatjes, want
 praatjes komen van praatjes.....

Florindo: Later, later, later, later. Ik leg het je uit, heus.
 Doe nou maar wat ik zeg. We hebben weinig tijd. Straks
 is er geen rijtuig meer. Het moet ogenblikkelijk
 besteld worden.

- Trivella: Wat zullen uw vrienden zeggen als hun gast zo plotseling vertrekt? Weten zij ervan?
- Florindo: Nee, niemand weet nog iets. Ik breng hen met een paar woorden op de hoogte. Ik zal hun mijn dank betuigen en dan verdwijn ik.
- Trivella: Maar, beste meester, zij zullen niet begrijpen waaróm?
- Florindo: Dan zal ik erbij zeggen, dat een brief van mijn oom mij naar Bologna terugroept.
- Trivella: Een brief van uw oom. Juist..... Eh, niet juist.... Ik denk wel, dat Signora Beatrice het 't allerergste zal vinden, als uw edelheid vertrekt.
- Florindo: Om Lelio, alle respekt voor Signora Beatrice; zij is de tante van mijn vriend. Maar beste Trivella, op haar leeftijd is de liefde, die zij voor mij zou koesteren, een beetje al te gek.
- Trivella: Signore Lelio zal het niet minder erg vinden.
- Florindo: Sinds hij mijn gast was in Bologna hebben wij elkaar trouw gezworen. Om hem en onze vriendschap ben ik dan ook naar hier gekomen. Een volle maand ben ik al zijn gast. Hij heeft zijn vriendschap ondubbelzinnig bewezen. Als een broer was hij voor mij. Ik kan niet langer blijven. Hij zou het wel willen, maar ik kan niet -Trivella, als de hazen - Ga een rijtuig bestellen.
- Trivella: Maar wacht u dan tenminste tot Signor Lelio thuis is.
- Florindo: Is hij dan niet thuis?
- Trivella: Nee heer, hij is niet thuis.
- Florindo: Waar is hij dan?
- Trivella: Ik meen te hebben horen zeggen, dat hij naar zijn toekomstige bruid is om haar een ring te laten zien, die hij haar wou geven met het inschrift Rosaura.
- Florindo: (terzijde) Rosaura. - Lelio is bij Rosaura op bezoek. -(tot Trivella) Wat sta je daar nou? Ga een rijtuig bestellen. Ik wil weg. Straks is het middag, (terzijde) Rosaura, Rosaura! (tot Trivella) Ga nou. Er is geen tijd te verliezen!
- Trivella: U hebt nog meer dan drie uren, Signore. U kunt niet zo maar weggaan. Waarom zoekt u uw vriend niet op bij Rosaura thuis?
- Florindo: Ah, ik heb geen tijd, ik heb geen tijd.
- Trivella: Om u de waarheid te zeggen, Signor Lelio heeft het getroffen.
- Florindo: Wat?

Trivella: Signora Rosaura is allerliefst.
Trouwens, zij heeft u ook vriendelijke attenties be-
wezen. Ik denk wel eens....

Florindo: Kom, kom! Wat wil je zeggen?

Trivella: Ik denk wel eens, dat Signora Rosaura u meer dan aardig vindt.

Florindo: Meer dan aardig.... wat is meer dan aardig?

Trivella: Ja, meer dan aardig, dat is...ja....eh...meer dan aardig, heel erg aardig, niet zo maar aardig, een beetje extra aardig, een beetje lief, ja, lief, ja... ze vindt u natuurlijk lief....

Florindo: Martel me niet man. Je maakt me stapel met je geklets.

Trivella: Geklets.... en u vraagt me...
(terzijde) Hij is zelf verliefd.
Ik begrijp u niet.

Florindo: Je hoeft niets te begrijpen. Behalve dat je een rijtuig moet bestellen.

Trivella: U bent zo driftig en opvliegend. Er is iets met u. U loopt maar rond. Kijk nou. Dan staat u weer stil....ik...wil maar zeggen...

Florinda: Trivella, geen woord meer. Je hebt alleen maar je meester te gehoorzamen nu.

Trivella: Ja Heer, vraag excuus, heer, vraag wel excuus.
(wil weggaan)

Florindo: Eh, Eh, waar ga je naar toe?

Trivella: Rijtuig bestellen, heer.

Florindo: Kom eens hier.

Trivella: Ja, heer.

Florindo: 't Moet een geschikt rijtuig zijn. Zachte banken....

Trivella: Zachte banken, ja...

Florindo: Als je signor Lelio mocht zien, zeg hem dan dat ik wegga.

Trivella: Zonder mankeren.

Florindo: Waar zou je hem kunnen vinden?

Trivella: Bij zijn lieve bruidje.

Florindo: Bij Signora Rosaura?

Trivella: Signora Rosaura, heer, zijn lieve bruidje, Heer.

Florindo: Mocht je haar zien, groet haar van mij en zeg dat ik wegga.

Trivella: Zeggen dat u weggaat!

Florindo: Nee, nee, toch maar niet.

Trivella: Dus geen rijtuig bestellen?

Florindo: Jawel, maar niets zeggen.

Trivella: Ook niet aan Lelio.....

Florindo: Ja, wel aan Lelio, maar niet aan haar, aan Rosaura.

Trivella: U wilt dus vertrekken, zonder dat zij het weet?

Florindo: Het kan niet anders. Wat nu ? Dat is verschrikkelijk.

Trivella: Wat, Heer?

Florindo: Daar is Signora Beatrice.

Trivella: Ik ga al Heer!

Florindo: Geen stap. Blijf hier!

Trivella: Maar 't rijtuig....

Florindo: O ja, 't rijtuig. Als de vliegende bliksem!

Trivella: Maar....

Florindo: Geen vragen meer! Verdwij!

Trivella: (terzijde) Hij is zo verliefd als een aap. Dat kan mooi worden. Mijnheer zijn oom heeft wat dit betreft in de consignes niet voorzien. Dat kan heel mooi worden. Florindo verliefd op de bruid van zijn vriend, die op haar beurt, ik voel 't ook, hem weer bemint. Da's de liefde, daar word je poëtisch van... Vrind... bemint.... Toch begrijp ik nu, waarom ie weg wil.... 't Rijtuig en inpakken... Vaarwel, Venetië. . . . (af)

3e Toneel.

Florindo: Die ouwe kletskaus heeft nog gelijk ook. Ik kan niet weggaan zonder eerst mijn vriend omhelsd te hebben. En Rosaura, ik zou haar graag nog één keer willen zien. In plaats daarvan die feeks van een Beatrice. Die ouwe vrijster. Daar komt ze.... Signora....

Beatrice: Signor Florindo. Goedemorgen; goed geslapen?

Florindo: Uitstekend, dank U, uitstekend. Blij dat U hier bent, Signora. Ik heb U gezocht, ik wilde U spreken.

Beatrice: Wat heerlijk... treft dat dan; ik ben geheel tot Uw dienst

Florindo: Ik wilde U bedanken. Ik zou iets terug willen doen voor alle attenties, die U mij bewezen hebt. Als U soms een boodschap hebt voor Bologna; ik zou graag iets voor U doen.

Beatrice: Hoezo voor Bologna ? Waarom?

Florindo: Ik moet helaas vertrekken, signora.

Beatrice: Vertrekken? Maar Signore Florindo, wanneer?

Florindo: Onmiddellijk. Ik heb al een rijtuig besproken.

Beatrice: U meent het niet!

Florindo: Heus, op mijn woord, Signora!

Beatrice: Maar waarom zo op stel en sprong?

Florindo: Een brief van mijn oom. Ik kan niet langer wachten.
 Beatrice: Weet mijn neef er al van?
 Florindo: Ik heb het hem nog niet kunnen zeggen.
 Beatrice: Hij laat U vast niet zonder meer gaan.
 Florindo: Wel, ik hoop, dat hij 't mij niet moeilijk zal maken.
 Ik moet werkelijk gaan.
 Beatrice: Als Lelio U laat gaan, geloof ik, dat ik alles zal
 doen om U hier te houden.
 Florindo: Ik begrijp U niet. Waarom zou U mij hier willen
 houden?
 Beatrice: Och, Signor Florindo, waarom zegt U dat ? U weet toch
 wat er in mij omgaat, welk een liefde er gloeit
 in mij....
 Florindo: Waarlijk, Signora, ik voel mij zeer vereerd.... zeer
 vereerd.... Maar heus, ik verdien die gunst niet....
 Beatrice: Ik heb al zo lang gezwegen. Ik hou het niet langer
 vol.
 Florindo: (terzijde) Had nog een dagje langer gezwegen.
 Beatrice: Ik ben blij, dat ik gesproken heb.
 Florindo: Hoezo, Signora?
 Beatrice: Liefde vraagt liefde. En liefde geeft liefde. En
 liefde dwingt liefde. U zult mij ooit liefhebben.
 Florindo: Mettertijd.... wellicht....ik....eh.... ik moet nu
 werkelijk gaan.
 Beatrice: Ach! Daar is mijn neef!
 Florindo: (terzijde) Goddank! Hij komt net op tijd.

4e Toneel

Lelio: Wat hoor ik, mijn vriend, wil je mij verlaten ? Toen
 Trivella 't mij vertelde, wist ik niet wat ik hoorde,
 't Is een mooie verrassing.
 Florindo: Ik móét.
 Lelio: Maar waarom? Wat is er dan aan de hand?
 Florindo: Lelio, als je mijn vriend "bent, laat je mij gaan.
 Lelio: Onze vriendschap als inzet? Dat is te veel. Dan zal ik
 afscheid van je móéten nemen.
 Beatrice: Beste neef, dat kan niet. Je mag hem niet laten
 vertrekken. Het is alleen maar uit een misplaatst
 gevoel van kiesheid, dat hij naar Bologna terug wil.
 Florindo: Mijn Leste Lelio....
 Beatrice: (valt hem in de rede) Hij heeft mij gezegd, dat hij
 niet langer hier kan blijven, omdat hij nu al een
 maand onze gast is en dat hij bang is, dat het ons te
 veel wordt.... en meer zulke onzin. Hoe is het ter

wereld mogelijk onder vrienden? Al waren het twee maanden, vier, voor mijn part een jaar. U kunt doen alsof U thuis bent. Lelio, zeg ook eens iets.

Lelio: Dat weet hij wel. Mijn beste Florindo, om ons mag je niet afreizen, denk vooral niet, dat je het ons lastig maakt, het tegendeel is waar.

Florindo: Het kost mij evenzeer moeite om afscheid te nemen, maar ik móét.

Lelio: Tja, wat moet ik daarop zeggen?

Beatrice: Maar laat hem dan zeggen waaróm?

Lelio: Ja, waaróm? Waaróm móét je weg?

Florindo: Een brief uit Bologna...Mijn oom... ik wil... hij wil mij graag zien.... hij ligt op sterven...

Beatrice: Hij jukt; hij jukt; hij jukt. Tegen mij heeft ie gezegd, dat een brief van zijn oom hem terugroept en nu ineens ligt zijn oom op sterven....

Florindo: lieve hemel, dan heb ik mij zoeven verkeerd uitgedrukt. Ik bedoelde een brief óver mijn oom....

Beatrice: Te laat, te laat, te laat. Gevangen!

Florindo: Waarachtig, ik verzeker u

Beatrice: Waar is die brief dan ? Laat eens zien, lieve Florindo

Florindo: U mag mij toch op mijn woord geloven?

Beatrice: O, o, o, o, o. Wat een jokkerd! Die brief bestaat niet. Hij wil weg, omdat ie zich bij ons verveelt.

Lelio: Ik kan het mij haast niet voorstellen. Heb je echt genoeg van ons gezelschap, Florindo?

Florindo: Je kent mij toch wel beter, hoop ik.

Beatrice: In elk geval, hoop ik U nog te zien voor Uw vertrek, in élk geval....

Florindo: O ja, ik zou een opdracht uitvoeren. Een boodschap voor je tante in Bologna.

Beatrice: Ja precies, U kunt iets voor mij doen in Bologna...

Florindo: Ik ben tot Uw dienst.

Beatrice: Tot ziens, Signor. (terzijde) Als ik hem nog maar één keer apart spreek, strik ik hem. De liefde is sterker dan wat ook! (af)

5e Toneel

Florindo: M'n beste Lelio, vergeef me mijn haast; ik moet absoluut weg. Je kunt me geen beter blijk van vriendschap geven dan me te laten gaan, zonder verder aandringen

Lelio: Wel, als het niet anders kan. Eén gunst echter, één laatste verzoek....

Florindo: Natuurlijk. Op voorhand toegestaan.

Lelio: Wacht tot morgen met je vertrek.

Florindo: Ik heb op voorhand "ja" gezegd. Maar dat het mij gelegen komt, kan ik niet direct zeggen.

Lelio: Ik heb je nodig, beste Florindo.

Florindo: In welk opzicht ? Wat kan ik voor je doen?

Lelio: Je weet, dat ik met Signora Rosaura zal trouwen?

Florindo: Of ik het weet.

Lelio: Wat?

Florindo: Nee, niks....

Lelio: Wel, je kent mijn financiële toestand. Mijn omstandigheden laten mij niet direkt toe om bokkesprongen te maken. Ik heb echter een bruidsschat in het vooruitzicht, die mij er weer bovenop zal kunnen helpen. Het is trouwens een allerliefst kind. Ik hou heel veel van haar.

Florindo: (terzijde) Oh!

Lelio: Wat?

Florindo: Hè?

Lelio: Waar of niet? Ze is toch allerliefst?

Florindo: Wat een marteling!

Lelio: Dat vind jij toch ook!

Florindo: Zonder twijfel! Zonder twijfel!

Lelio: We zijn vervuld van elkaar. Dat wil zeggen. We waren vervuld van elkaar. Sinds een paar dagen is er iets in haar veranderd. Ze is minder lief dan gewoonlijk, ze is koeler en terughoudender....

Florindo: Ik ben maar al te bang, dat ik hier niet vreemd aan ben.

Lelio: Ik heb geprobeerd te weten te komen, wat er aan hapert Maar ze doet zo vreemd; ze doet alsof er niets aan de hand is, maar ik ben niet gek

Florindo: Kom, kom, dat is allemaal verbeelding. Vrouwen hebben hun kuren. Van tijd tot tijd zijn ze humeurig. Je moet ze maar laten gaan. De hemel klaart vanzelf weer op.

Lelio: Je hebt gelijk, vrouwen zijn wispelturig.

Florindo: Beste Lelio, wij zijn toch ook niet altijd hetzelfde. Hoe vaak gebeurt het niet, dat een man sombere buien heeft en zijn geliefde het moet ontgelden!

Lelio: Toch ben ik niet gerust. Beste Florindo, zou je mij een dienst willen bewijzen?

Florindo: Hoe dan?

Lelio: Ga naar Rosaura en breng het gesprek op mij.

Florindo: Wat!??

Lelio: Doe mij dit genoeg. Probeer haar te polsen, hoor haar uit....

Florindo: Alles wat je wilt, beste Lelio, maar dat niet. Waarom zou ik Rosaura polsen over haar diepste gevoelens? Nee, ik vertrek, trouwens ik kan niet langer wachten...

Lelio: Maar je kunt toch niet afreizen zonder haar goeiendag te zeggen. En haar vader, die zo op je gesteld is. Rosaura heeft je behandeld als een echte vriend. Zij vind je meer dan aardig. Ga naar haar toe, Florindo.

Florindo: Ik..... ik.... ik...zou wel willen, maar....ik.... ik.... kan niet. Ik heb geen tijd.

Lelio: Je hebt beloofd tot morgen te blijven. Je hebt dus alle tijd van de wereld.

Florindo: Jawel, jawel, maar ik zou eigenlijk nú moeten vertrekken. Ik blijf niet een dag langer om op visite te gaan.

Lelio: Het lijkt wel, of je om de een of andere geheimzinnige reden Rosaura niet wilt ontmoeten!

Florindo: Geheimzinnige reden?

Lelio: Ja....

Florindo: Hoe haal je 't in je hoofd! Ik "ben toch je vriend.

Lelio: Wat? Wat bedoel je?

Florindo: Wat bedoel jij?

Lelio: Misschien heb je iets onaangenaams ondervonden, wat haar betreft.

Florindo: M'n beste Lelio, het tegendeel is waar!

Lelio: Soms iets met haar vader gehad?

Florindo: Welnee, absoluut niets! Ik ben me van niets bewust!

Lelio 't Zou toch best kunnen. De oude Ottavio is een vrek. Hij valt dood op een halve stuiver, 't Zou toch kunnen, dat.....

Florindo: Ieder heeft zijn gebreken. Laat ie wat schraperig zijn. Hij heeft maar één dochter. En als ie wat spaarzaam is, is dat toch voor jullie.

Lelio: Heeft hij je beledigd?

Florindo: Welnee, welnee. Hij heeft mij niets gedaan.

Lelio: Dan begrijp ik niet, waarom je hem niet wilt opzoeken?

Florindo: Ik ga er liever niet heen.

Lelio: Heeft Rosaura je dan onheus bejegend?

Florindo: Welnee! Rosaura!

Lelio: Maar waarom blijf je dan zo koppig weigeren er heen te gaan? Zullen we samen?.....

Florindo: Nee....ik smeeek je, beste Lelio, neen.

Lelio: Maar...je neemt mij niet kwalijk....dan zou ik haast denken....

Florindo: (terzijde) Dat is mijn ongeluk! Ik moet er heen!

Lelio: Wat zeg je?

Florindo: Ik ben in de war. We moeten maar niet verder praten. Als je 't zó graag wilt, dan zal ik gaan.

Lelio: Ik wist 't wel. Dank, trouwe vriend. Je zou me nooit in de steek laten. Laat me je uitleggen, wat ik van je wil.

Florindo: Leg het me uit.

Lelio: Tracht Rosaura wat op te beuren. Zij is wat somber de laatste tijd! Wat ze ook aanvoert, verdedig mij. Ik hou van haar! Breng dan het gesprek op mij. Maar ga niet te ver. God spare mij voor mijn vermoeden. Maar als ze mij niet wil, zeg dan....wie Lelio niet wil, verdient hem niet.

Florindo: Wat?! Oh. Juist. Ja. Beste Lelio, voor dat soort zaken ben ik totaal ongeschikt.

Lelio: Ik kan me op geen trouwer vriend verlaten. Je móet me deze gunst bewijzen vóór je vertrekt.

Florindo: Ik zal mijn best doen. (terzijde) Maar de hemel mag weten hoe!

Lelio: Wat?

Florindo: Ik zal mijn best doen!

Lelio: Zullen we dan gaan? Mijn levensgeluk zal van jou afhangen. Ik ga even zeggen, dat ik wegga!

Florindo: Ik wacht hier! (terzijde) Een beetje frisse lucht zal me goed doen! Ik zal me gedragen zoals het een eerlijk man betaamt. Als een ware vriend. Ik leg mijn hart het zwijgen op. Ik voel me of ik het schavot op moet. Hemel en aarde sta me bij!

6e Toneel

(kamer in het huis van Ottavio)

Ottavio: (met uitgetrokken degenstok vol papiertjes, op) Verkwistende mensheid. Gooien ze maar neer. Domweg, zonder na te denken, op straat. De economische toestand zou in Venetië heel wat rooskleuriger zijn, wanneer een aantal mannen dat toch niets doet dan zijn tijd verleuteren op hoeken van straten, met een degenstok zou worden bewapend om wegen en parken schoon te houden en papier te verzamelen. Papier kan voor alles dienen. Als we een paar honderd jaar verder zijn, zie je

????????????????????????????????

spel, dat iemand een spreekwoord zal creëren. Niemand zal weten dat het van mij komt. Maar als bijvoorbeeld in latere tijden iemand mij zou tegenkomen, zoals ik nu ben - en dat kan ook, waarom niet? - De tijd zal het leren.

Die meid hier, Colombina en die schurk van een Trappola leren het ook nooit.

Zuinigheid en vlijt bouwt huizen als kastelen. Aha, zal dat spreekwoord zijn. Moet je dit huis zien. Een beestenstal. (opruimend) Dit papier kon toch nog best gebruikt worden. Al was het maar op deik....eh... Om iets in te pakken. En dit stukje touw om iets toe te binden. En die schillen van de oranjeappels kunnen we drogen en daarna doen we ze in de gelei. Dan is de pot twee maal zo vol en dus tweemaal langzamer leeg. Wat een idee. Haha! Een mens zou op zijn tenen moeten lopen, dan zouden de schoenhakken minder slijten. En weinig stoelen spaart de kleren. Ah, Ottavio, je bent geniaal, alleen je bent eenzaam. Niemand begrijpt je en zo zal de wereld verkommeren door gebrek aan zuinigheid. De overheid geeft het verkwistende voorbeeld. Er zijn te weinig papierprikkers, Toch zal ik mijn principes trouw blijven. Mijn personeel zal ik opvoeden. Ik hoor iets, ik hoor iets. Ah, Trappola, voorzichtig, vlegel, anders rammel je de eieren stuk.

Trappola: Ik moet voortmaken, heer, ik moet voortmaken. Het vuur ligt op twee briketten. Straks gaat het uit. Ik moet het eten klaar maken.

Ottavio: Het vuur ligt op twee... twee.... twee briketten. Wie heeft jou geleerd zó vroeg het vuur aan te maken. Ik had het gedoofd en nou maak jij het weer aan.

Trappola: (terzijde) En maar schrapen. En maar schrapen!

Ottavio: Wat? Wat zeg je?

Traopola: Ik....eh...eh...Ik heb geslapen. Ik heb geslapen, heer.

Ottavio: Hij heeft geslapen. Slapen doe je 's nachts. En vuur aanmaken wanneer je het nodig hebt. En eten niet voordat je honger hebt. laat 's kijken, wat heb je gehaald? Heb je je niet laten afzetten?

Trappola: Eieren, heer.

Ottavio: laat kijken....Juist.... eitjes.

Trappola: De hele stad heb ik platgesjouwd om zulke eieren.

Ottavio: Wat kosten ze?

Trappola: Halve stuiver 't stuk'.

Ottavio: Juist.' Prachtig' Wat?: 'n Halve stuiver 't stuk?! Dat is 1-2-3-4-5-6-7-8 stuks. 8 Van die geitekeutels voor 4 stuiver.

Trappola: Acht halve is vier hele. Inderdaad, Signor Ottavio. Ottavio Acht eieren. Wat moeten we ermee?

Trappola: Nou, voor vier mensen.....

Ottavio: Eén ei per hoofd en geen krummel meer.

Trappola: Dan hebben we er toch nog vier om te bewaren.

Ottavio: Bewaren?] En als ze breken?

Trappola: Ik leg ze voorzichtig in een pot.

Ottavio: Die pot kan vallen. Of niet? Nee. Ik zal ze in een kist met meel doen, dan lopen ze geen gevaar. Geef eens hier.

Trappola: Alstublieft.

Ottavio: (neemt er één ei uit) Kijk nou'. Noem je dat eieren? Uilskuiken!

Trappola: 't Zijn de grootste, die er te vinden waren!

Ottavio: De grootste? Amper duiveneitjes. Moet ik jou soms leren wat de maat van een fatsoenlijk ei is? Zie je deze ring, een ei, dat hierdoor kan deugt niet.

Trappola: (terzijde) Eieren de maat nemen. Vervloekte vrek!

Ottavio: (metend) Gaat er door. - Halve stuiver weg. -Gaat er door. - Hele stuiver weg. - Gaat er door - Anderhalve stuiver weg. -Gelukkig, da's één goede. Deze weer niet. Deze wel. Deze ook. Deze ook. Da's vier goeie en vier slechte. Deze hou ik. (stopt ze in zijn zak) En die breng je terug!

Trappola: Hoe vind ik de boer, waar ik ze van gekocht heb?

Ottavio: Dat kan me niet schelen! Zie maar dat je het klaarspeelt. Breek ze niet! Anders breek ik jou! Doe ze in het mandje.

Trappola: In de mand zitten nog andere boodschappen.

Ottavio: Andere boodschappen? Wat dan?

Trappola: Sla....

Ottavio: O ja, sla, sla. Voor hoeveel heb je genomen?

Trappola: Twee stuiver.

Ottavio: De helft is meer dan genoeg. Wat denk je eigenlijk? Deze struiken breng je ook terug.

Trappola: Maar Signor Ottavio.

Ottavio: Verdwij!

Trappola: Maar waar moet ik dit dan allemaal laten? (wijst op de mand)

Ottavio: Wacht maar, je krijgt de mand! De sla in dit papier en de broden, pak aan en de eieren in mijn zakdoek

geknoopt, anders zouden ze breken, zonder dat je er erg in hebt -(de eieren vallen en Trappola stikt van het lachen) -Alle Heiligen in de hemel! Mijn eieren! Alle duivels in de hel, sta niet te lachen: vlegel! Voor twee stuiver eieren. En wie maakt dat schoon? Dat kost water en een doek en die moet dan weer gewassen, 't Is om wat van te krijgen. Weet jij wat dat wil zeggen? Twee stuivers? Daar liggen ze nou.....vier eieren.... twee stuivers....vier eieren...

Trappola: Zou u dan deze toch maar niet houden?!

Ottavio: Dat zal wel moeten! Die kleine krengen!

Trappola: Zal ik dan het vuur maar weer aanmaken?

Ottavio: Als je in Godsnaam maar zuinig met het hout omspringt. Ik Waarschuw je.

Trappola: Voor vier eieren is niet zoveel vuur nodig, heer.

Ottavio: Vier eieren! En nog eens vier! Wie haalt er dan ook acht eieren! Ik ga iets uitvinden om eieren te lijmen. Ik word er nog gek van deze spilzieke wereld (hij jammert verder)

Trappola: (terzijde) Gierige gek....Hij moest eens weten, dat ik een valse sleutel van de provisiekast op zak heb. Ik zal 'm wel krijgen!

7e Toneel

Ottavio: O, o, o, wat een ellende! Niemand hier in huis, die er ook maar iets van begrijpt. En nou wordt mijn dochter nog verliefd ook! Ze wil trouwen en dat kost mij een bruidsschat. Een rib uit mijn lijf zou me liever zijn. mijn geld aanspreken, dat mij zoveel zweet gekost heeft....ik word toch wel zwaar beproefd. Waar is de goeie tijd, dat de ouders hun dochters verkochten, hoe mooier, hoe duurder. Dan had ik er tenminste nog iets aan gehad. Hoe haalt 't kind het in haar hoofd? Wat gaat me dat kosten?! Toch zal het moeten. Ik zal haar op een goeie dag ten huwelijk moeten geven, want zó gaat het ook niet langer. Ik moet van haar af, maar die bruidsschat kost me tien jaar van mijn leven. Mijn arme geldkist. Ze zal er vandaag of morgen vast over beginnen.

8e Toneel

Rosaura: Dag vader! De hemel gunne u alle goeds!

Ottavio: Wat? O kindje, ben jij het! Wat zei je?

Rosaura: De hemel gunne u alle goeds!

Ottavio: De goeie dagen zijn voorbij, kind.

Rosaura: Waarom? Is er iets?

Ottavio: Ach, er wordt geen stuiver meer verdiend. En iedere dag moet je iets betalen!

Rosaura: Hoe dat nou? Vader? Heel Venetië acht u als een rijk man?

Ottavio: Rijk, ik? De tong die zulke laster uitkraamt moest verdorren.

Rosaura: Dat is toch geen laster!

Ottavio: De mensen zijn slecht, Rosaura. Ze kletsen maar raak. Als dergelijke praatjes worden rondgestrooid, zullen ze nog inbreken, lieve hemel, ik zal dubbele sloten moeten laten maken en extra grendels en stangen achter de deuren....nog meer kosten.

Rosaura: Als u bang bent, neem er dan nog een knecht bij.

Ottavio: Die éne boef is al teveel.

Rosaura: Trappola - een boef?

Ottavio: Een bloedzuiger - een verkwister - een hongerlap-we komen nauwelijks rond voor onszelf.

Rosaura: Dan staan we er dus niet te best voor?!

Ottavio: M'n kindje, heb je ooit gedacht dat het anders was?

Rosaura: Maar ik zal toch ooit trouwen! Hoe denkt u mij dan een bruidsschat te geven?

Ottavio: (terzijde) Daar heb je 'tl (tot haar) Ik doe er 's nachts geen oog van dicht.

Rosaura: Daar hebt u toch in voorzien, vader?

Ottavio: De bruidsschat zal er zijn, al weet ik nog niet precies hoe, maar de bruidsschat zal er zijn.

Rosaura: Meent u dat vadertje?

Ottavio: Het zal wel moeten!

Rosaura: Twintigduizend dukaten!

Ottavio: Zwijg. Praat me d'r niet van. Ik sterf.

Rosaura: Waarom? Ik zou het later toch krijgen. Ik ben uw enige erfgename.

Ottavio: Erfgename van een arme vader. Alleen al om die bruidsschat zal ik alles moeten verkopen, wat ik bezit. Die twintigduizend dukaten brengen me tot de bedelstaf. Rosaura, Rosaura. Ik ben er ellendig aan toe. Ik bezweer het je.

Rosaura: Maar wat zit er dan in die kist, die u met drie sleutels gesloten houdt en waar u dagelijks tweemaal naar gaat kijken?

Ottavio: Kist? Welke kist? Ik heb geen kist!

Rosaura: Boven op uw slaapkamer!

Ottavio: (terzijde) Ze is in mijn kamer geweest. Oooooh, die kist. Dat is een gewone kist. Een kist, waar ik...nou ja, een kist, waar ik wat familie-souvenirs in bewaar.

Rosaura: Achter een slot met drie sleutels?

Ottavio: Moet alles dan maar altijd open staan? Ik moet toch ergens iets kunnen opbergen. Een paar zakdoeken, hemden en van die dingen die een oud man nodig heeft en die niemand verder iets aangaan. Mag dat dan ook al niet? Is me dat zelfs niet gegund? Ik geld! In 's hemelsnaam, zeg toch nooit iets dergelijks! 't Zou een leugen zijn. Een kist heb ik. Da's waar! Maar een geldkist is een leugen. Een geldkist heb ik niet. (terzijde) Ik ga hem verstoppen onder mijn bed. (luid) Ik ben ziek. Ik voel me niet goed. Ik ga naar mijn kamer. Ik moet rusten. Ik moet bijkomen. Geld heb ik niet, da's zeker. Geld heb ik niet. Ik stik. Ik heb 't benauwd. Ik ga rusten. (af)

9e Toneel

Rosaura: Er zit een fortuin in die kist. Éénmaal wordt het toch mijn eigendom. Laat maar begaan. Geluk is niet met geld te koop. Zal ik dat geluk bij Lelio vinden? Ik dacht toch altijd, dat ik echt van hem hield. En nu? - Sinds ik Signor Florindo heb gezien, is er iets in mij veranderd. De verliefdheid is in mijn hart geslagen als een rukwind. Dag aan dag stormt het heviger in mij. Ik heb geen plaats meer voor iets anders in mijn hoofd en in mijn hart. (af)

10e Toneel

Colombina: Niemand in de buurt. De ouwe vrek heb ik naar boven zien gaan. Kijk eens wat Colombina hier heeft. Sleutels. En wat voor sleutels. Van allerlei kasten. Ze zeggen wel dat de gelegenheid de dief maakt. Maar hier is het net andersom. Hier is de vrucht zó verschrikkelijk verboden, dat je wel plukken moet. Da's een.' Zo! Hm! Een haantje. Vet is anders. Een taaie haan. Daar komt iemand. O nee. De tanden erin, Colombina. Die is Wel haast net zo oud als Ottavio. Zowaar een vet randje. Hmmm! Iets te drinken. Vino, vino! Vlug een slokje. En een hapje. En nog een slokje. (ze wil een tweede slok nemen en dan wordt er gebeld) Hemeltje-lief, waar laat ik het. (ze bergt alles op? sluit de kast, veegt haar handen af en gaat kijken wie er is door het venster) Ah....Signor

Florindo.... (roept) Signora Rosaura....Signora Rosaura....

Rosaura: (roept) Wat is er? Schreeuw niet zo.

Colombina : Signor Florindo is hier!

Rosaura: (op) Signor Florindo? Alleen!?

Colombina: Signor Lelio is bij hem. Ze nemen afscheid. Lelio gaat terug, (er wordt weer gebeld)

Rosaura: Doe open, Colombina.

Colombina: (af en onmiddellijk weer terug) Hij is al binnen, Signora. Uw vader heeft hem opengedaan. Ze staan nu samen te praten.

Rosaura: Ja, mijn vader mag hem graag, omdat ie wel eens cadeautjes meebrengt.

Colombina: Ik hoorde hem daarnet zeggen, dat hij hem uit Bologna twee brillen en een pot mosterd zou sturen.

Rosaura: Uit Bologna? Signor Florinda zal toch niet vertrekken? (Terzijde) Dat zou een dodelijke slag voor mij zijn.

Colombina: Goeie genade, Signora....U schijnt er helemaal ondersteboven van....weest u toch kalm.....u hoeft voor mij niets te verbergen....ik heb al lang gemerkt, dat Signor Florindo....

Rosaura: Beste Colombina, martel me niet zo!

Colombina: Ik beklaag u veeleer. Een jongeman van voorname gratie als hij, die zo ontzettend verliefd op u is. En hij is zo vriendelijk. Signor Lelio kan 'k niet zo goed uitstaan. Die heeft iets neerbuigends over zich. Als u nou nagaat, dat er in al die zes maanden, die hij al over de vloer komt, nog geen footje afkon. Als Signor Florindo hier komt stopt hij mij altijd iets toe!

Rosaura: Ongetwijfeld heeft Signor Florindo minzame manieren.

Colombina: Zeg mij eens eerlijk, Signora, bent u verliefd op hem?

Rosaura: Ach, Colombina. Waarom zou 'k 't voor jou ook nog langer verborgen houden?

Colombina: Heeft Signor Florindo er enig idee van?

Rosaura: Nee, nee. Ik heb het altijd angstvallig voor me gehouden!

Colombina: En hij? Heeft hij wel eens iets laten blijken?

Rosaura: Och nee, ik weet niet. Hij is charmant en meer dan vriendelijk, maar dat kan ook louter hoffelijkheid zijn.

Colombina: Als ik u was, zou ik er het mijne van willen weten vóór hij teruggaat naar Bologna.

Rosaura: Maar als hij vertrekt, is het immers toch te laat.

Colombina: Misschien blijft hij, als u openhartig bent.

Rosaura: O hemel!

Colombina: Moed, Signora!

Rosaura: Daar komt hij!

Colombina: Wees dapper, Signora! En als u de moed in de schoenen zinkt, zal ik u wel een handje helpen. Laat dat maar aan mij over.

11e toneel

Rosaura: Nee, nee, dat gaat te ver. Een eerbaar meisje moet haar hartstochten bedwingen. Ik trachten mij te beheersen.

Florindo: Signora Rosaura.

Rosaura: Signor Florindo. Wilt u niet gaan zitten?

Florindo: Zeer gaarne, zeer gaarne. (terzijde) Wat een onmogelijke plicht heeft vriend Lelio mij opgelegd.

Rosaura: (terzijde) Hij lijkt ontroerd.

Florindo: (terzijde) Flink zijn, Florindo. En hoe vlugger hoe beter.

Rosaura: U ziet er bezorgd uit, Signor Florindo. Wat hebt u....

Florindo: Mijn goede oom ligt op sterven. Ik moet morgen vertrekken.

Rosaura: (terzijde) O, God, morgen!

Florindo: Pardon.....

Rosaura: Eh.....niets. Morgen al?

Florindo : Morgen.

Rosaura: Arme, arme man! Ik heb met hem te doen. Als ik hoor van oude mensen, die gaan sterven, schieten de tranen me in de ogen. (zij huilt) Ik kan er niets aan doen!

Florindo: U is teergevoelig, Signora?

Rosaura: Valt het u niet moeilijk, Venetië vaarwel te zeggen?

Florindo: Ik ga met bloedend hart.

Rosaura: Beste Signor Florindo. Ik zou u een gunst willen vragen voor u vertrekt.

Florindo: Zeg mij wat u wilt. Ik zal alles doen om u aangenaam te zijn.

Rosaura: Zeg mij dan: aan wie hangt uw hart hier het meest?

Florindo: Bij mijn trouwe vriend Lelio, Signora. Ik hou van hem als van mijzelf.

Rosaura: (terzijde) Al mijn verwachtingen vervlogen. U houdt wel heel veel van uw vriend?

Florindo: Zo wil het de ware vriendschap!

Rosaura: En afgezien van hem....houdt u van niemand?

Florindo: Ik hou van iedereen, die hem lief is. Om die reden zou ik kunnen zeggen, dat ik van u hou, Signora Rosaura.

Rosaura: Van mij?

Florindo: Zeker.

Rosaura: (terzijde) Ach. (luid) U hebt mij lief?

Florindo: U bemint Lelio. Hij bemint u. Hij is mijn tweede ik. Ik heb u lief.

Rosaura: Maar weet u zeker, dat ik hem bemin?

Florindo: U bent toch zijn aanstaande bruid?

Rosaura: Maar ik ben nog niet zijn vrouw. Als ik niet zijn vrouw zou worden, zou u dan niet meer van mij houden?

Florindo: Dat is te zeggen....

Rosaura: En als Lelio mij haatte, zou u mij dan ook haten?

Florindo: U haten!??

Rosaura: Daar zou de vriendschap voor Lelio u toch ook toe verplichten?

Florindo: U haten, Signora? Ik zou het niet kunnen!

Rosaura: Als u mij uit vriendschap voor Lelio niet kunt haten, hoe kunt u dan van mij houden uit vriendschap voor hem? Ik geloof u dus niet als u zegt, dat u mij liefheeft, tenzij u mij liefheeftom een andere reden...

Florindo: (terzijde) Waarachtig-.....het valt voor een vrouw van geest kennelijk niet moeilijk een man in het nauw te drijven. Volgens de wetten der vriendschap moet ik mijn vriend volgen in het goede en niet in het kwade. Als hij van u houdt, hou ik ook van u. Dan hou ik van u beiden en moet alles doen om uw liefde te begunstigen. Als hij u zou haten, dan eist de vriendschap, dat ik alles doe hem de ogen te openen voor zo'n kostbare schat. Ik zou alles moeten doen om hem op uw goede hoedanigheden te wijzen, zodat hij weer opnieuw van u gaat houden.

Rosaura: U bestemt mij dus in ieder geval voor Lelio?

Florindo: Ik ben ervan overtuigd dat dit uw innigste wens is.

Rosaura: Is u zo zeker van mijn innigste wens?

Florindo: Vanaf de eerste dag, toen ik de eer had aan u voorgesteld te worden, heeft men mij gezegd, dat u verliefd was op Signor Lelio.

Rosaura: Inderdaad.... maar dat is een maand geleden.

Florinco: Wel, is dan in één maand uw zin veranderd? Vergeef me, Signora, maar dan ontbreekt u de standvastigheid.

Rosaura: Men is zichzelf niet altijd meester, Signor Florindo.

Florindo: Signora, ik kan niet langer blijven; ik heb nog veel te doen. Morgen vertrek ik

Rosaura: (terzijde) Morgen? (luid) Ah, juist, morgen.

Florindo: Morgen onvermijdelijk. Ik dank u voor alle hartelijks tijdens mijn verblijf in deze stad. En als het geen misbruik maken is van uw goedheid, zou ik u om een gunst willen vragen.

Rosaura: De hemel geve, dat ik u van dienst kan zijn.

Florindo: Ik bid u, wees goed voor Lelio.

Rosaura: Ik hoopte, dat u iets voor uzelf zou vragen.

Florindo: Voor mijzelf? Ja voor mijzelf wil ik ook iets vragen.

Rosaura: Als het mogelijk is, op voorhand toegestaan.

Florindo: Wel nogmaals, wees goed voor Lelio. Dan is u ook goed voor mij. Mijn hart blijft bij hem in Venetië. Draag er zorg voor. Bent u lief voor hem, dan bent u 't ook voor mij. Blijf hem uw liefde schenken, lieve Signora. (terzijde) Ik kan niet meer. De vriendschap hoog te houden tegen de drang der liefde in, het gaat boven mijn krachten.

12e toneel

Colombina: Signora, daar is Signor Lelio.

Florindo: (terzijde) Goddank, precies op tijd.

Rosaura: Uw hartevriend, Signor. Bejegen hem, zoals hij verdient. Het afscheid zal u zwaar vallen. Ik trek mij even terug, (af)

13e toneel

Florindo: (alleen) Ik word krankzinnig. Ik word verteerd door liefde. Ik mag niets laten blijken. Maar zij, Rosaura, verbergt het niet. Ik mag er niet op ingaan. Rustig, mijn hart; daar is Lelio.

Lelio: Beste vriend. Hoe ben je gevaren?

Florindo: Ik weet het niet goed.

Lelio: Heb je dan niets voor mij kunnen doen?

Florindo: Ik heb je gewaarschuwd. Ik ben hier niet geschikt voor.

Lelio: Ik had al mijn vertrouwen op je gesteld. Je hebt het beschaamd.

Florindo: Beste Lelio. Stuur nooit wie dan ook als bemiddelaar naar je geliefde. Vrouwen zijn wezens van vlees en bloed! Zou jij zeker zijn van jezelf, alléén bij een meisje? Denk erom, vrouwen zijn als het er op aan komt nog zwakker dan wij. Speel nooit met vuur. Goeie vrienden zijn zeldzaam, en zelfs die zeldzame kunnen

falen. De vrouw is zwak, de liefde verblindt, de gelegenheid maakt de dief..... enfin....beste vriend, wie oren heeft om te horen, nietwaar en wie hersens heeft om te denken..... tot ziens, (af)

14e toneel

Lelio Wie oren heeft om te horen en wie hersens heeft om te denkennobeles Florindoik heb gehoord... en ik denk. Dit zijn woorden van een ware vriend. Op hem durf ik een kerk bouwen. Op hem zal ik ook nooit jaloers worden. Ik weet, hoe zeer ik zijn vriend ben. Hij zou liever sterven, dan te handelen tegen de eer.

D O E K

TWEEDE BEDRIJF

1e toneel

Florindo: Ik ben helemaal van streek. Mijn hoofd is volkomen in de war. Het gesprek, dat ik op Lelio's aandringen met Signora Rosaura gehad heb, heeft mij in de grootste agitatie gebracht. Ik wilde er ook eigenlijk niet heen; Lelio heeft mij ertoe gedwongen. Ik heb alle moeite gedaan om mij onverschillig te tonen; maar mijn terughoudendheid vrees ik, heeft mij juist verraden. En wat Rosaura betreft, uit heel haar houding sprak duidelijk de bijzondere genegenheid, die zij voor mij koestert. Ik zou haar nogmaals willen opzoeken. Dit keer om haar ervan te overtuigen, dat ik haar niet onwel gezind ben. Ik weet niet waar ik het zoeken moet. Alles wat ik onderneem kan de zaak alleen nog maar erger maken, vrees ik.

2e toneel

Trivella: Signore, hier is een brief voor u!

Florindo: Een brief voor mij? Waar vandaan?

Trivella: In waarheid, heer, het is mij niet bekend.

Florindo: Wie heeft hem dan gebracht?

Trivella: Tja - iemand, die ik niet ken, Signor.

Florindo: Heb je hem een kleinigheid gegeven?

Trivella: Niets, heer.

Florindo: 't Is een brief, die niet van heel ver kan komen.

Trivella: Als u 't mij vraagt, komt. ie zelfs uit deze stad en naar de geur te oordelen.... 't Zou mij niets verbazen als ie van een vrouw afkomstig was. Mijn neusgaten sloegen dicht van de muskus, toen ik hem aanpakte.

Florindo: opent de brief) Ro...

Ga maar Trivella. Dank je wel.

Trivella: (terzijde) Oei, oei, wat ben ik nieuwsgierig, (af)

Florindo: Rosaura Foresti! Een brief van Rosaura! Mijn hart bonst. - lieve Signor Florindo! lievelieve.... lieve aan mij! Het angstzweet breekt mij uit bij dit woord. "Daar gij besloten hebt te vertrekken".... Ik vermoedde wel, dat zij mij genegen was....maar "lieve Florindo"! Daar kan ik niet langer weerstand aan bieden! Kalm, Florindo. Laat de hartstocht je niet verblinden. "Daar gij besloten hebt te vertrekken, lieve Florindo"....Dat vervloekte "lieve"Mijn ogen zitten geklonken aan dit woord. Ik kan gewoon

niet verder lezen. Als het zo door blijft gaan, kan ik hem verscheuren....

Trivella: (op met mand met kleren, zet hem neer en af)

Florindo: Ik hou mijn vinger op "lieve". "Daar gij besloten hebt te vertrekken en niet weet, althans veinst niet te weten, wat er in mij omgaat"....Helaas, ik weet alles, lieve Signora, ik weet alles. Maar toch zal ik gaan of liever juist daarom ga ik. En ik doe het ook. Morgen, Signora, morgen! "althans veinst niet te weten" Dat heeft zij goed gezien, want ik weet het maar al te goed. "ben ik gedwongen u de gevoelens van mijn hart te openbaren". Al ben ik gedwongen te vertrekken, openbaar maar, openbaar maar. 't Is verrukkelijk om te lezen! Toch ga ik weg'. "Weet dan, lieve Florindo".... Daar heb je het weer.

Trivella: (op met reisgoed)

Florindo: Daar heb je het weer!

Trivella: U wilt toch vertrekken?

Florindo: Wat? Ik heb je toch niets gevraagd?!

Trivella: U zegt, daar heb je hem weer!

Florindo: Het. Niet hem. Het. lieve! Verdwijnt!

Trivella: (terzijde) Lieve! Verdwijnt! Dat is angstig. Ik moet hem in de gaten houden. (af)

Florindo: "Lieve, weet dan dat ik".... De letters dansen me voor mijn ogen. Als ik dat woord maar niet hoefde te lezen, "weet dan dat ik van het eerste ogenblik af, dat ik u gezien heb, u bemind heb."....O, God...hier staat het....U bemind heb. Bemind! Bemind! "U bemind heb om uw deugden". Dank, dank, lieve Rosaura! Oh, wat ben ik ongelukkig! "Zonder u kan ik niet verder; ik zou liever sterven! Sterven! schrijft ze. Sterven! Dan zullen we allebei sterven, liever dan dat de eer bezoedeld wordt. Lelio, ik wankel! "Ach, lieve Florindo, heb medelijden met mij." Ja, dat heb ik, liefste. Medelijden met jou, maar vooral met mezelf. Dat "lieve" maakt me gek. Ik wankel. Lelio, mijn eer! Ik kan niet verder lezen, anders ben ik verloren. Die brief is een hel voor mij. Haar mondje heeft dit woord gefluisterd! O karmozijnen lippen.' Dit is niet om uit te houden!

Trivella: (op met reisgoed)

Florindo: Dit is niet om uit te houden!

Trivella: Dit óók, Signor. (wijst op pak bagage)

Florindo: Wat? Oh ja, dat ook. En maak voort, Trivella, we vertrekken vroeger.

Trivella: Ja, Signor! (af)

Florindo: (wil weer lezen)

Trivella: (op en wil iets gaan zegden, kijkt naar Florindo, die hem als het ware wegkijkt en gaat weer af)

Florindo: Signora Rosaura Foresti, ik heb een vriend! Lelio is zijn naam! Ik....(hij verscheurt de brief en houdt de stukken in zijn hand) Wat doe ik nou ?

Ik ben een wankele lafaard. Rosaura, lieve Rosaura. Ik had Uw brief ten einde moeten lezen! Wat heb ik gedaan? Zo'n brief vol minzaamheid te verscheuren. Een brief te lezen is nog geen verraad. Kan ik dan tenminste de slotwoorden lezen. Als ik de stukken zo houd, kan ik het misschien nog ontdekken! "Lieve Florindo"....Dat lieve is weer het eerste wat ik zie Ik hou er mee op, zij kan schrijven wat zij wil, mijn besluit staat vast. Wat moet ik nou beginnen? Weggaan zonder te antwoorden zou bijzonder onbehoorlijk zijn. 't Zou.... 't zou slecht zijn, als ik haar niet minstens een paar woorden terugschreef. Ze is op de hoogte, ik moet dus duidelijk zijn. Zij moet evengoed haar gevoelens voor mij onderdrukken als ik de mijne voor haar. Als Lelio nu maar nooit die brief in handen krijgt! Wel, dan leest hij hem en dan zal hij weten, dat Florindo een goed vriend is. Dat Florindo zijn hartstochten de baas is. Dat Florindo zich kan offeren voor een vriend. (hij gaat schrijven) Hoe zal ik beginnen? Eh....Lieve....ai....lieve....

Trivella: (op met reisgoed, hoort het woord "lieve" schrikt en rent weg)

Florindo: (schrikt) Wie is dat? (kijkt bij de deur) Oh, Trivella! Hij moest eens weten, wat er in mij omging! (gaat weer zitten) Als "lieve" op haar nu eens dezelfde uitwerking heeft als op mij. Ze zou erg verdrietig kunnen worden. Dat mag niet. Dan....Dan zo maar.

"Signora. Maar al te zeer ben ik ervan overtuigd, dat gij mij liefhebt. Dit is dan ook de reden, waarom ik zo overhaast tot vertrekken besloot. We voelen ons zeer tot elkander aangetrokken. We kunnen het nooit lang meer verborgen houden. Maar mijn vriend Lelio is mijn gastheer. Hij ontsluisde mij zijn innigste hartsgeheimen, langer hier blijven zou betekenen, misbruik maken van gastvrijheid en van goed vertrouwen. Ge zult, hoop ik, dit kunnen begrijpen. Dit zou niet overeenstemmen met....

Trivella: (op met rijlaarzen) (Florindo wordt nu razend, grijpt de schoenen en smijt ze het raam uit. Trivella kijkt door het raam en ziet vechten)

3e Toneel

Trivella: Signore, Signore.....

Florindo: Wat is er ? Wat is er?

Trivella: Vlug, Signore, om 's hemels wil! Signor Lelio is aangevallen op straat. Twee schurken zijn hem besprongen. Hij verdedigt zich wanhopig met de degen in de vuist. Zijn leven is in gevaar!

Florindo: Waar?

Trivella: Daar in de straat!

Florindo: Juist. Mijn degen! Mijn liefde heb ik geofferd aan de vriendschap. Wanneer het moet zal ook mijn bloed ervoor vloeien.

4e Toneel

Trivella: Dappere Signor! Hij is zo verliefd. En als mensen verliefd zijn....Nou, die koffer kan vast mee. (af)

5e Toneel

Beatrice: Geen Florindo te horen of te zien. Zou hij werkelijk morgen vertrekken....? Arme Beatrice, wat moet er van je worden zonder je aanbiddelijke Florindo? Ik krijg rillingen als ik er aan denk....Maar... dat is het handschrift van Signor Florindo....een brief. Aan wie zou die dan wel gericht zijn?
 "Signora".....Hemel, tot een dame! Signora! Ik sterf van jaloezie! "Signora, maar al te zeer ben ik ervan overtuigd, dat gij mij liefhebt. Dit is dan ook de reden, waarom ik zo overhaast tot vertrekken besloot. We voelen ons zeer tot elkander aangetrokken. We kunnen het nooit lang meer verborgen houden. " Grote goedheid, die brief is aan mij gericht. Waarom dan zo koeltjes de laatste keer, lieve Signor Florindo?
 "Lelio is mijn gastheer. Hij ontsluisde mij zijn innigste hartsgeheimen. Langer hier blijven zou betekenen: misbruik maken van gastvrijheid en van goed vertrouwen. Ge zult, hoop ik, dit kunnen begrijpen. Dit zou niet overeenstemmen met...."
 Hij vreest dus de gastvrijheid te schenden, de lieve, lieve, lieve schat. Nee, nee, mijn Florindo, het is geen misbruik maken van wat dan ook: liefde met liefde te vergelden, wanneer de liefde bekroond gaat worden door een huwelijk, in alle eer en deugd. Hoe nobel! Lelio niet te willen krenken door hem voor een voldongen feit te stellen. Waarom nog langer geheimzinnig verstopperij spelen met onze gevoelens.

Oh....Florindoik zou het aan iedereen willen vertellen....

Trivella: Signora? U riep mij?

Beatrice: Nee, brave man. Wat doe je?

Trivella: Inpakken, signora ! Morgen op reis! (af)

Beatrice: Morgen op reis! Morgen op reis! Ik zal je van je scrupules bevrijden en je zult kunnen uitrusten in mijn armen.

6e Toneel

Lelio: Tante Beatrice, dat ik hier voor U sta, mag wel een wonder genoemd worden. Ik dank mijn leven aan Florindo. Zonder hem was ik nu al dood.

Beatrice: Wat zeg je allemaal? Hoezo?

Lelio: Vanmorgen speelden we. Ik won aanhoudend. Ineens keerde de kans tot ik merkte, dat iemand vals speelde. Ik werd zo razend en sloeg hem in zijn gezicht. De schoft zocht een handlanger en wachtte me op, hier in de straat, met getrokken degen. Ik verdedigde me zo goed ik kon. Twee tegen een is echter geen partij. Toen plotseling sprong Florindo bij. Samen wisten we ze toen te verjagen. Alléén had ik dat nooit gekund...

Beatrice: En waar is Signor Florindo nu?

Lelio: Even opgehouden door zijn dienstknecht!

Beatrice: Hij is toch niet gewond?

Lelio: Wat? Welnee! Hij is een uitmuntend schermer. Hij pareert prachtig en zijn attaque is fantastisch. Of ze benen maakten!

Beatrice: Wat een man, hè? Wat een waarachtig man!

Lelio: 'n Man. Ja, dat is ie zeker!

Beatrice: En zo fijngevoelig aan de andere kant! Lelio al weken lang is hij smoorlijk verliefd op mij en hij wil er niet voor uitkomen, uit vrees de gastvrijheid te schenden.

Lelio: Maar lieve tante....op Uw leeftijd....

Beatrice: Mijn leeftijd? Mijn leeftijd?

Lelio: U is....ik bedoel....nog zeer aantrekkelijk.

Beatrice: Juist.....

Lelio: Ja...U bent zeker niet zonder charme....

Beatrice: Nietwaar?

Lelio: Maar op Uw leeftijd. Ik vrees.....

Beatrice: Mijn leeftijd heeft hier niets mee te maken. Ik ben heel zeker van mijn woorden. Ik heb bewijzen.

Lelio: Maar hoe dan?

Beatrice: Lees deze brief, lieve neef!

Lelio: Is die van hem? Voor U?

Beatrice: Van hém! Voor mij!

Lelio: (leest) Inderdaad'. Tot wie anders zou hij dit allemaal zeggen. Hij kent verder niemand.

Beatrice: (terzijde) Nog zeer aantrekkelijk...niet zonder charme.... Ik ben goed geconserveerd. Ik ben vrolijk. Ik wil de zon zijn aan een hemel van geluk.

Lelio: Toch lijkt me dit allemaal nog zo duidelijk niet. Ik zal met Florindo spreken.

Beatrice: De arme jongen. Hij is vertwijfeld van eenzaam verdriet. Hij mag niet vertrekken. Zeg hem dat, Lelio.

Lelio: Als hij van U houdt, blijft ie. Dat spreekt vanzelf.

Beatrice: als hij van mij houdt! Maar hij houdt van mij. Hij wordt verteerd van liefde. Zie de brief. Die is onbetwistbaar van zijn hand. Ik heb veel aanzoeken gehad en even zoveel van de hand gewezen, maar dit keer geef ik mij gewonnen! Hij is mijn ideaal. Zeg, dat zijn bruid op hem wacht. Mijn jawoord zal balsem zijn op de wonden van zijn gepijnigd hart. Ik ga naar mijn kamer. Zeg hem, dat ik hem wacht. Dat ik hem zal toebehoren voor altijd!

7e Toneel

Lelio: Ik begrijp hier niets van. Ze heeft gelijk. Het is zijn handschrift.

8e Toneel

Florindo: (ziet Lelio, terzijde) Lelio, hier! Mijn brief!

Lelio: Beste Florindo! (omhelst hem) Laat ik je nogmaals bedanken. Zonder jou stond ik hier niet!

Florindo: (kijkt rond naar zijn brief) Kom, kom. Het was niet meer dan mijn plicht!

Lelio: Niettemin zou ik vermoord zijn als jij er niet geweest was. Wat is er?

Florindo: Lelio, wij zijn vrienden, maar hou mij ten goede, van mijn papieren moet je afblijven!

Lelio: louter toeval. Ik heb hem niet van de tafel genomen!

Florindo: Het is een klad; een ontwerp en bedoeld als een grapje....

Lelio: Goed! Maar 't is niet onverdeeld grappig, wanneer een verstandig man op deze wijze spot met een fatsoenlijke vrouw.

Florindo: Je hebt toch geen seconde gedacht, dat dit ernst was?

- Lelio: Niet gedacht, maar wel gehoopt. Ik zou willen, dat je bedoelingen oprecht waren, dat je werkelijk dacht, zoals je schreef, dat een huwelijk met deze vrouw je aan zou staan.
- Florindo: Zou.... jij....dat.....willen?
- Lelio: En óf, mijn beste! Natuurlijk! Helaas begreep ik bijna onmiddellijk, dat het niet waar kon zijn. Maar zij koestert illusies.
- Florindo: Ik heb nooit aanleiding gegeven voor die illusies.
- Lelio: Maar ze koestert ze! Ze koestert ze! Je weet toch hoe vrouwen zijn. Zij heeft me trouwens verteld, dat zij jouw genegenheid op hoge prijs stelt, dat zij zeker is van jouw liefde.
- Florindo: Wat heb je geantwoord?
- Lelio: Zeg mij de waarheid: Zou je haar willen trouwen?
- Florindo: Grote genade, wat een vraag! Je stelt me wel zeer op de proef. Wat moet ik zeggen? Vriendschap tegenover liefde. Plicht tegenover hart. En dat hart, beste Lelio, dat hart.....
- Lelio: (valt hem in de rede) Het is duidelijk. Je houdt van haar. Ik zie het. Ik begrijp, dat het gevoel van vriendschap, dat je voor mij koestert, er mogelijk toe heeft bijgedragen, je genegenheid voor haar mede te ontwikkelen. Nee, laat me! Florindo, spreek vrijuit! Ik zou van mijn kant niets liever zien, dan deze verbintenis.
- Florindo: Lelio, je weet niet wat je zegt!
- Lelio: Je laat mij lachen. Gaat dit huwelijk door of gaat het niet door?....
- Florindo: Ja maar..... jouw belangen dan?
- Lelio: Niet aan denken, beste Florindo, niet aan denken! Weliswaar is ze rijk! Rijker dan ik in elk geval! Wat dat betreft had ik nog wel enige verwachtingen. Maar voor een goed vriend breng je zo'n offertje met plezier.
- Florindo: Maar dat kan ik toch allemaal niet aanvaarden?
- Lelio: Heb je haar lief, ja of nee?
- Florindo: Ik moet bekennen, dat ik haar hoogacht, dat ik respect voor haar heb....dat ik....
- Lelio: Je sluit geen huwelijk uit eerbied, uit respect. Je trouwt uit liefde of om geld....
- Florindo: Geld heb ik genoeg....
- Lelio: Ah, juist! Je hebt haar dus lief, al zeg je 't niet rechtstreeks. Waarom draai je er toch zo omheen?

Florindo: Ik weet niet. Als ik nou maar niet het gevoel had, dat ik er jou pijnlijk mee trof.

Lelio: Mij? Waarom? Ik verzeker je, dat niets me aangener zou zijn!

Florindo: Meen je dat?

Lelio: Waarom niet?

Florindo: (terzijde) Ik raak buiten mijzelf. Ik geloof dat ik droom.

Lelio: Wat is er met je? Zal ik met haar spreken?

Florindo: (terzijde) Mijn God?!!! (luid) Doe wat je wilt!

Lelio: Het staat dus vast. Je trouwt haar uit liefde?

Florindo: Het is je eigen schuld, je hebt mij zelf dit geheim ontrukkt!

Lelio: Dit geheim is mijn vreugd! Wat kon ik beter verlangen? Mijn vriend Florindo, mijn boezemvriend Florindo, wordt mijn bloedeigen, mijn achtenswaardige oom.

Florindo: Oom?.....

Lelio: Ja, Signora Beatrice is toch mijn tante. Jij gaat nu met haar trouwen. Ziehier een aller onderdanigste neef.

Florindo: (terzijde) Grote God, wat een misverstand!

Lelio: Wat is er? Wat mankeert je? Ben je van streek?

Florindo: (terzijde) Niets laten merken, Florindo! Hou je goed. (luid) Ja, de verrassing.... de blijdschap.....

Lelio: Om je de waarheid te zeggen, eerst dacht ik nog.... Florindo....en tante...haar leeftijd, dacht ik, dat kan niet, maar och.....ze is nog aantrekkelijk en charmant genoeg eneen hart van goud.

Florindo: Ja, ja...volkomen juist.

Lelio: Wanneer....

Trivella: (op. Florindo beduidt Lelio niets te zeggen. Trivella glimlacht de heren toe. Neemt twee manden en gaat af)

Lelio: Wanneer wil je het huwelijk doen inzegenen en de bruiloft vieren?

Florindo: Niet over praten. Niet over praten.

Lelio: Maar wat mankeert je?

Florindo: Het is nog....zo nieuw allemaal..... voor me....en... het ie hier om te stikken.

Lelio: We zullen er niet meer over praten, beste Florindo. Laat mij maar begaan. Ik ga zonder dralen naar mijn tante en als ook zij- ja -zegt, maken we de verloving bekend.

Florindo: (terzijde) Wat zal Rosaura zeggen, als ze dat hoort. (luid) Ga naar Beatrice. Doe wat in je vermogen ligt,

maar....ik smeeek het je, hang het nog niet aan de grote klok...

Lelio: Zoals je wilt. Maar.....waarom niet?

Florindo: Wel, mijn oom weet nog van niets. Als hij het niet in de eerste plaats van mij hoort, zal hij erg boos zijn. Dat wil ik niet. Vooral, omdat ie zo ernstig ziek is.

Lelio: Goed. Ik praat met niemand.

Florindo: Ook niet met je tante?

Lelio: Wat zeg je? Ook niet met je eigen verloofde! Zij mag 't zeker toch wel weten.

Florindo: Als zij 't weet, weet morgen de hele stad het!

Lelio: Onzin! Dwaasheid! Tot ziens, mijn vriend. (terzijde)
Ik zie dat allemaal nog niet zo helder. (af)

9e toneel

Florindo: Ik zit in een afgrijselijk parket! Wat een ramp! Wat moet ik nou beginnen. Trouwen met Beatrice? Dat is toch onvoorstelbaar. Haar hoe moet ik nu weer terugkrabbelen? Lelio zal mij voor gek verslijten. Ik kan niet vertrekken en niet blijven. Maar als Rosaura dit hoort na haar lieve brief, geneer ik me dood. Ik moet iets doen....(hij denkt na en besluit) Ik ga met Rosaura praten en dan neem ik de benen. Ik heb haar lief en móét haar dit verklaren. En dan ga ik weg om der vriendschappelijke wille. De vriendschap en de liefde. De twee schoonste deugden in dit leven zijn voor mij onvoorstelbare kwellingen geworden. (af)

10e toneel

Rosaura: Hoe kan dat nu? Hoe kan dat nu? Aan wie heb je de brief gegeven?

Colombina: Aan Trivella, de knecht van Signor Florindo.

Rosaura: Maar waarom krijg ik dan geen antwoord?

Colombina: Signor Florindo zal geen tijd gevonden hebben.

Rosaura: Hij zal toch niet weggaan zonder te antwoorden?

Colombina: Wie weet.

Rosaura: Nee, nee, dat geloof ik niet. Signor Florindo is te hoffelijk om zoiets te doen. Ik verwacht zijn antwoord voor hij vertrekt.

Colombina: En als hij u antwoordt, wat wint u erbij?

Rosaura: Als hij me antwoordt, dan blijft het daar niet bij!

11e toneel

Ottavio: (terzijde) Kijk nou! Kijk nou! Staan zij weer te wauwelen. Luiheid! Vervloekte luiheid! (af)

- Colombina: Wat heeft uw vader nou weer? Wat loopt die ouwe vrek toch altijd in zichzelf te mopperen?
- Ottavio: Wat ik heb? Wat ik heb? Het begint mij te vervelen, dat je zoveel eet. (haalt vodje papier uit zijn zak en leest) Weet je, dat je in de twee jaar en een maand, die je nu in mijn huis woont 2280 cadetjes hebt opgegeten?
- Colombina: Hebt u alle liters wijn, die ik gedronken heb, ook genoteerd?
- Ottavio: Je bent alleen goed om te eten en te drinken..... maar iets uitvoeren....ho maar.
- Rosaura: Dat is onredelijk, vader. Colombina moet van alles doen in dit grote huis. Die vlegel van een Trappola is een nietsnut. Die voert niets uit.
- Ottavio: Wat zeg je? Kind, ik heb nooit een betere knecht gehad!
- Colombina: Haha! Hij besteelt u.
- Ottavio: Mij bestellen? Onmogelijk! Ik zou 't merken! Als dat gebeurde ging ie zo de laan uit.
- Rosaura: Wie zou u dan dienen?
- Ottavio: Dan doe ik het voortaan alleen. Ik ben niet te goed om te werken. Ik doe dan zelf de inkopen. Niemand zou me dan nog kunnen bedotten. Ik heb tenslotte mijn eierenring. Een ei dat erdoor gaat keur ik af. Een broodmaat en een broodweger. De gewone wegers wegen grof, maar de mijne weegt in milligrammen. Mijn groente zou ik wassen aan de stadsfontein. Wat zou mij dat een water besparen. Over vele andere bezuinigingen ben ik nog aan het denken.
- Colombina: (terzijde) Vrek!
- Ottavio: Ik heb je wel verstaan, Colombina. Hoor je, dat mijn dochter! Vrek, zegt ze. Wie arm is en zuinig moet zijn, noemen ze maar meteen een vrek. Vooruit! Ga de zemelen builen. Meel. Paar druppeltjes olie. Daar maak je een lekker soepje van.
- Colombina: Lijm voor de darmen!
- Ottavio: Ruk uit!
- Colombina: Jaagt u me weg?
- Ottavio: Nee, gans! Ik moet met mijn dochter praten!
- Colombina: Zal ik dan eens een heel goed werk gaan doen?
- Ottavio: 't Zou tijd worden. En wat dan wel?
- Colombina: De hemel bidden, dat hij u gauw van dit armzalig leven verlost. (af)

12e toneel

Ottavio: Aah! Hoor je hoe zij haar meester toespreekt? Kreng!

Rosaura: Kom vader! 't Is toch maar een grapje.

Ottavio: Een grapje? Een grapje? Ze gaat eruit!

Rosaura: Dat meent u niet.

Ottavio: Ze krijgt haar ontslag.

Rosaura: Krijgt ze dan ook het jaarloon, dat ze nog tegoed heeft?

Ottavio: Wat?....Je hebt gelijk, 't Was maar een grap, hè? 't Was natuurlijk een grapje! Maar ze moet wel oppassen. Ze is soms te vrijpostig. Genoeg! Genoeg! Genoeg. Wel.... Rosaura, ik zou je willen spreken over een gewichtige aangelegenheid.

Rosaura: Ik luister! U maakt me nieuwsgierig.

Ottavio: Wellaan dan! Rosaura, lief kind, hou je van je ouwe vader?

Rosaura: Hoe kunt u zoiets vragen!

Ottavio: Zou je me willen zien sterven, Rosaura?

Rosaura: De Hemel behoede mij voor zo'n ongeluk.

Ottavio: Zou je mij ooit een doodklap willen toedienen?

Rosaura: Vader, hou op. In Godsnaam.

Ottavio: Als je mij niet wil zien sterven, lieve dochter, als je mij geen doodklap wilt toebrengen, mijn engel, ik smeed je. Dwing me dan niet mijzelf te beroven van alles wat ik op aarde bezit.

Rosaura: Wees duidelijk, vader!

Ottavio: Verzaak aan de bruidsschat, die je moeder je heeft nagelaten, want als ik je die meegeef, zijn mijn dagen geteld. Ik zal omkomen van honger en ellende!

Rosaura: Als ik geen bruidsschat meekrijg, vader, vraag ik op mijn beurt, mij niet meer te spreken van trouwen!

Ottavio: Ik beloof het je, mijn lieve, lieve Rosaura!

Rosaura: En...hoe denkt u te doen met....Signor Lelio...Hij heeft een kontrakt met u!

Ottavio: Als hij je hebben wil zonder bruidsschat, is het toch in orde. Anders verscheur ik eenvoudig het contract.

Rosaura: Doe dat dan maar meteen, (terzijde) Ik wil niets liever, (luid) Zonder bruidsschat zal Lelio mij zeker niet trouwen.

Ottavio: Maar jij vindt wel een man, die je trouwt zonder bruidsschat. Er zijn zoveel andere meisjes, die zonder bruidsschat getrouwd zijn. Waarom zou dat bij jou anders zijn?

Rosaura: Och, ik geef er eigenlijk niets om. Dan trouw ik niet.

Ottavio: Oh! Maar dat is het andere uiterste. Ik zie nu al geen kans om alles te beredderen en jou te onderhouden!

Rosaura: Dan zal ik wel moeten trouwen....

Ottavio: Ja, dat lijkt mij ook.

Rosaura: Dan moet U mij uithuwelijken.....

Ottavio: Maar zonder bruidsschat.

Rosaura: Ja, zonder bruidsschat.

Ottavio: Je bent een lief kind.

Rosaura: Maar wie is er in Venetië die mij hebben wil?

Ottavio: Hoe vind je die jongeman uit....

Rosaura: Welke vader?

Ottavio: Uit Bologna! Bologna! Wat denk je daarvan? Hij is bijzonder gedistingeerd.

Rosaura: Signor Florindo?

Ottavio: Signor Florindo.

Rosaura: Inderdaad. Een elegante jongeman.

Ottavio: Hij heeft de keren, dat hij hier kwam, steeds een cadeautje voor mij meegebracht.

Rosaura: En voor Colombina een fooi achtergelaten... Hij is zeer edelmoedig.

Ottavio: Weergaloos....Een fooi voor Colombina, zei je.... Die gaan dan van haar loon af. Die Signor Florindo lijkt mij het soort man, dat zich niet bekreunt om een bruidsschat wanneer hij van iemand houdt. Als hij nou eens verliefd op je werd?

Rosaura: (terzijde) De Hemel geve het! (luid) Zoiets kun je niet dwingen, vader.

Ottavio: Hij is je vast wel genegen! (terzijde) Dat praat ik hem wel in! (luid) En wat kan hem een handvol geld schelen, lieve Rosaura, zou je hem willen?

Rosaura: Als ik U daarmee een plezier kan doen. Waarom niet? Alleen.....Signor Lelio...

Ottavio: Maar die wil een bruidsschat!

Rosaura: Ach ja....goed dan. We zullen zien. We zullen zien.

Ottavio: (terzijde) Ik laat me hangen als ik het niet klaar speel. Wat een idee!

13e Toneel

Colombina: (op)

Ottavio: Wat is er Colombina.....

Colombina: Signor....(tot Rosaura) Signora! Signor Florindo wenst U te groeten.

Rosaura: Signor Florindo?
 Ottavio: (terzijde) Hahal Zo vliegt de vogel in 't net.
 Rosaura: Zeg, dat ik Signor Florindo verwacht.
 Colombina: Zeker, Signora.
 Ottavio: Colombina, hoeveel fooi heb je gekregen?
 Colombina: Phoe, wat krijgen we nou? Wat is dat voor een vraag!
 Ottavio: Goed meisje. Ik trek het van je loon af.
 Colombina: U trekt het van mijn loon af? Goed! Om het volle loon te krijgen, hoef ik hier niet vandaan.
 Ottavio: Wat bedoel je?
 Colomb.: Als ik bestolen word, steel ik terug.
 Ottavio: Wat? Waar? Stelen? Waar?
 Colombina: Uit die vervloekte kist!

14e Toneel

Ottavio: Kist? Wat kist? Ik heb geen kist. Een kist. Een bak vodden ja, maar een kist. Ik zal ze met haar kist. De duivel hale haar en mij, als een geldkist heb.
 Rosaura: Kalm vader, wind U niet zo op. U bent veel te driftig.
 Ottavio: Dat loeder wil mij te gronde richten.
 Rosaura: Ssst, welnee! Signor Florindo!
 Ottavio: Doe je best. Wees een beetje koket. Als nou blijkt, dat ie je erg aardig vindt, als ie 'n beetje toehapt, zorg dan dat ie met mij in gesprek komt. Ik knap het zaakje dan wel verder op. (terzijde) Dat kost me straks nog geen halve stuiver. En misschien zelfs dat die rijke bruidegom mij ook nog onderhoudt. (af)

15e To n e e l

Florindo: Signora Rosaura!
 Rosaura: Signor Florindo!
 Florindo: Ik hoop, dat u het niet te onbescheiden van mij vindt, dat ik u voor de tweede maal vandaag kom lastig vallen.
 Rosaura: Integendeel, Signor. Uw bezoek vervult mij met vreugd. Deze tweede keer nog meer dan de eerste.
 Florindo: Ik ben U een antwoord schuldig op een beminnelijke brief.
 Rosaura: U doet mij blozen, maar vrouwen zijn zwak. Blijft U bij Uw besluit om morgen te vertrekken?
 Florindo: Het is niets meer of minder dan mijn plicht.
 Rosaura: maar waarom dan toch?

- Florindo: Ik loop gevaar mijn vriend te verraden. Ik ben ten prooi aan gevoelens, Signora, die ik niet eerder gekend heb.....
- Rosaura: (onderbreekt hem) U houdt van mij?
- Florindo: U bent zo minzaam geweest in Uw lieve brief Uw hart te ontvouwen. U verdient de uiterste openhartigheid van mijn kant. Signor Rosaura, ik hou van U. Ik hield van U vanaf de eerste dag, dat ik U ontmoette.
- Rosaura: kunt U dan morgen zo maar van mij weggaan, wanneer U zoveel van mij houdt als U beweert?
- Florindo: Signora, wij moeten onze naam ongeschonden bewaren. We zijn allebei gebonden door ons woord.
- Rosaura: Maar als Lelio nu uit zichzelf van mij zou afzien, zou U dan mijn hand willen aanvaarden?
- Florindo: Ik kan mij niets onmogelijkers denken.
- Rosaura: Weest U eens vriendelijk, Signore. Wilt U niet even zitten?
- Florindo: Ik heb maar weinig tijd, Signora. Ik móet werkelijk weg.
- Rosaura: Alléén die kleine gunst vraag ik aan U en U zou mij die durven weigeren.
- Florindo: Als U het zo vraagt..... dan moet ik wel.
- Rosaura: Ik ga U zeer vertrouwelijke familie-omstandigheden onthullen. Misschien dat U hierdoor van gedachten verandert. Wat U vandaag voor onmogelijk houdt, kan morgen werkelijkheid worden. Luister. Mijn arme vader is niet in staat.....

17e Toneel

- Lelio: Aha, wat een gelukkig toeval, Florindo, je hier aan te treffen!
- Florindo: Ik was hier eigenlijk...om jou, Lelio.... om je te verzoeken.....
- Lelio: Blijf zitten..... beste vriend....blijf zitten.
- Rosaura: Vind je 't niet wat al te vrijpostig, Lelio, om hier zo maar onaangediend binnen te vallen?
- Lelio: Die vrijpostigheid is onder verloofden toch wel geoorloofd, dunkt me.
- Rosaura: Toch niet, toch niet. Zelfs echtgenoten veroorloven zich deze vrijpostigheid maar zelden.
- Florindo: Het spijt me meer dan ik zeggen kan, dat ik de aanleiding zou zijn....
- Lelio: (valt hem in de reden) Niet in 't minst, beste Florindo. Ik ken mijn lieve Rosaura. Ze is soms wat

grillig, maar daarom mij niet minder lief... Mag ik gaan zitten, Signora.

Rosaura: Leg je vrijpostigheid niet af; doe wat je goeddunkt

Lelio: Ga dan in het midden zitten, Rosaura. Florindo daar, ik hier. Wij zijn boezemvrienden. Ego et alter ego. (lachend) Wend je naar links of wend je naar rechts, het komt precies op 't zelfde neer.

Rosaura: (terzijde) Voor jou misschien, voor mij niet.

Florindo: (terzijde) Voor mij nog minder.

Lelio: Ja! Florindo is mijn vriend. Om duidelijk te zijn: hij wordt nog meer dan dat. Jouw en mijn neef, Rosaura, als wij getrouwd zijn en de mijne nog eerder. Want lang zal hij niet wachten om te bevestigen wat hij mij in het geheim heeft toevertrouwd.

Rosaura: Wat? Wat bedoel je? Welk geheim?

Lelio: Dat hij zal trouwen met mijn tante, Signora Beatrice.

Rosaura: Het verheugt mij dit grote nieuws te horen, Signor Florindo.

Florindo: (pijnlijk) Dank U, Signora!

Lelio: Je vindt het, hoop ik, niet indiscreet, dat ik mijn verloofde op de hoogte breng. Ze is wijs en verstandig genoeg om het niet ontijdig en onofficieel rond te bazuinen. Bovendien heeft een man toch het recht niet iets voor zijn vrouw te verzwijgen.

Rosaura: (tot Florindo) Mocht ik het soms nog niet weten?

Florindo: (terzijde) Dit overleef ik niet.

Rosaura % En U vertrekt morgen uit Venetië?

Lelio: Haar natuurlijk niet. Stel je voor!

Florindo: Toch wel! Ik ga absoluut!

Lelio: Beste Florindo, ik moet om je lachen! Waarom die geheimzinnigheid zo doorgevoerd? Stel je voor, al een maand geleden vatte hij liefde op voor mijn tante. En pas vanmorgen heeft hij 't haar laten weten.... en dan nog maar in een brief.

Rosaura: In een brief?

Florindo: Signora, ik bid U. Geloof niets van wat hij zegt.

Lelio: Hola, mijn vriend. Je mag mij niet voor leugenaar zetten. En zeker niet tegenover mijn aanstaande bruid. Lees zelf maar, Rosaura, (hij geeft haar de brief)

Rosaura: Allerliefst! Ach, hoe roerend!

Florindo: Maar de naam van Signora Beatrice staat toch nergens in die brief.

Rosaura: U hoeft er voor mij geen doekjes om te winden. Signora Beatrice mag er zijn. Ze is charmant op haar manier. En uit de brief blijkt toch zeker, dat U haar bemint.

Florindo: Dat blijkt er niet uit.

Lelio: Nogmaals, mijn vriend. Wij kunnen hier vrijuit spreken. Maak mij nou niet belachelijk, beste Florindo. Wij vierden twee bruiloften samen. Jij legt je hand in die van Beatrice en op hetzelfde moment leg ik mijn hand in die van Rosaura.

Rosaura: Als U moet wachten, Signor Florindo, om Uw hand aan Beatrice te schenken, tot ik de mijne reik aan Signor Lelio, vrees ik dat Uw geduld op 'n harde proef wordt gesteld. Het spijt me, maar mijn vader is niet bij machte mij een bruidsschat mee te geven; ik ben een arm meisje, zonder vermogen. Signor Lelio en zijn familie zouden weinig eer inleggen bij een huwelijk met mij.

18e Toneel

Lelio: (terzijde) Hoe heb ik het nu? Haar vader is niet bij machte een bruidsschat te geven?

Florindo: (terzijde) Was ik toch maar vertrokken!

Lelio: Heb je dat gehoord, Florindo?

Florindo: Ik heb gehoord, hoe prachtig jij mijn verzoek om te zwijgen hebt ingewilligd!

Lelio: Wat een onzin! Rosaura is toch mijn verloofde! Waar om zou zij dit niet mogen weten? Alleen. Rosaura zit zonder bruidsschat.

Florindo: Zou dat voor haar niet het ergste zijn?

Lelio: Wat moet ik nu doen?

Florindo: Jij?

Lelio: Ja, moet ik nu trouwen met haar? Of, God verhoede het, moet ik van haar afzien?

Florindo: Ik kan je hierin werkelijk niet zo een-twee-drie raad geven.

Lelio: Hee, dat begrijp ik. Denk na om mijnentwille, beste Florindo. Ik ga naar haar vader. Ik wil weten waar ik aan toe ben. Wacht op mij. Ik zal mij op jouw advies verlaten. Als jij zegt: niet trouwen, dan doe ik het ook niet. Ik kan mij moeilijk laten ruïneren. Hoewel.... ik hou van haar. Als je werkelijk een vriend bent, zeg me dan straks, wat jij zou doen in zo'n geval. Ik reken op jou! (af)

19e Toneel

Florindo: Dat ontbrak er nog aan! Hem raad geven in een zaak, die altijd in mijn nadeel verkeert. Stel dat ik hem raad om te trouwen. Dan sticht ik tweeërlei kwaad: het is nadelig voor hem om de bruidsschat. En het is een wanhopig verlies voor mij. Ik zal dan Rosaura nooit de mijne mogen noemen. Dan zal ik hem moeten raden van het huwelijk af te zien. Dat is het beste.... Nee, dat kan helemaal niet. Dat is nog beroerder. Dan zijn er drie de dupe. Hij verliest de vrouw, die hij liefheeft, Rosaura belet ik om te trouwen en zo ik haar zou trouwen, verspeel ik het recht om mijn beste vriend nog ooit frank en vrij in de ogen te kijken. Hij zal denken, dat ik het hem afgeraden heb, om haar voor mijzelf te winnen. Grote genade! En dan spreek ik nog niet eens van Signora Beatrice! Wat moet ik in 's-Hemelsnaam doen? Ik heb zelf behoefte aan goede raad. En het omgekeerde verwacht men van mij. Wat een warwinkel! Wat een warwinkel! Ooh!

DOEK

DERDE BEDRIJF

1e Toneel

- . (Colombina komt op, kijkt rond of zij alleen is, kijkt onder het bed. Trekt kist een weinig er onder vandaan)
- Colombina: Afschuwelijke gierigaard,
die elke cent driemaal bewaart.
Zijn kast is leeg, zijn kist is vol,
Zilver en goud, het maakt hem dol.
Afschuwelijke gierigaard,
die elke cent driemaal bewaart.
Kon ik er nou maar inkomen. Een jaar loon bijna heb ik
nog tegoed. Ah, daar komt iemand!
- Trappola: (op / kijkt rond / wil kist pakken, hoort iets en springt in 't bed onder baldakijn / probeert zich onder de volgende scène langzaam iets gunstiger te verstoppen, totdat het hem lukt achter het bed)
- Ottavio: (komt binnen / kijkt rond / sluit dan de deur / op het horen van het slot klein gilletje van de verborgen Colombina, waarop Ottavio schrikt, de deur weer openmaakt, buiten kijkt, terug in de kamer kijkt, niemand ziet, dan de deur opnieuw sluit)
In deze kamer komt geen mens dan ik alleen.
(de klok ratelt. Ottavio schrikt hevig, realiseert zich de klok, gaat er dan heen en zet hem stil)
Zo, dan maakt ie geen lawaai en 't uurwerk slijt minder snel. (hij bedenkt zich)
Hoewel..... Tijd is geld.....Nee, dan maar ratelen, (windt hem op en brengt hem weer op gang) Loop maar, klokje.... Tijd is geld.....Hèhè! (gaat naar kist onder bed) Ik wou, dat ik kattenogen had. Dat ik in het donker kon zien en geen kaarsen nodig had. Er zou steeds minder uit de kist hoeven. Oei, oei, ik zou er nog wel tien kisten bij willen hebben. Kijk, kijk, kijk, wat verrukkelijk. Dit weet nou niemand. Er zijn wel boze tongen, maar niemand weet 't. 'k Maak zelf mijn bedje op, ik stof zelf af. En dat is maar goed ook, want ieder ander zou al gauw mijn kist onder het bed ontdekt hebben. Dag, mijn afgod! Daag mijn hartebloed! Dag gouden dukaten in de kist - ting - ting. Dag dubloenen met het beeld van de koning erop. Hoor. Muziek. Kaars dichterbij. Ik wil het zien. Ik wil het allemaal zien. Mmmm. Ting - ting - ting - rrrrt. Ik beef ervan. Laat ik je strelen, lief goudgeldje. Wat zeg je, zilver? Ja, ja, jij bent ook een vriendje van me. Maar je praat me teveel. Haha. Zwijgen is goud. Maar kom eens even bij vader, zilver-

geldje. Trrrrr...! Jullie maakt mij gelukkig. Ik heb wel eens gedroomd, dat ik duizend jaar leefde, dat ik elk jaar een nieuwe kist rijker werd en stierf te midden van duizend kisten. Maar dromen zijn bedrog

2e Toneel

- Trappola: (terzijde) Allemachtig, wat een berg goud!
- Ottavio: O, wat wegen ze verrukkelijk zwaar!
- Trappola: (terzijde) Ik zal je daar wel van verlichten...!
- Ottavio: Hoe kom ik hier ook weer aan? O ja, voorschotje op zilverwerk, in onderpand. Anders kon hij zijn huishuur niet betalen.... 't Valt dan ook niet mee. Als ik de huur moet betalen, breekt 't kouwe zweet me uit. 't Zou me een hartaanval bezorgen.
- Trappola: (terzijde) 't Zal zijn hart alvast wat sneller doen kloppen...(gooit een steentje op zijn kop)
- Ottavio: Ah.... Oh....Wat is dat? Een steen. Het huis stort in. Het dak begeeft het. Straks wordt mijn liefste bezit onder puin bedolven!
- Trappola: (terzijde) Voor den duivel. Hij geeft meer om zijn kist dan om zijn hachie.
(Trappola niest nadrukkelijk en trekt dan zijn hoofd terug)
- Ottavio: Help. Grote genade! Er is iemand! Help! Ik word vermoord. Dieventuig! Ik word bestolen! Mijn sleutel! Ik wil eruit. De deur is op slot. Er kan nooit iemand binnengekomen zijn. Ik heb 't me natuurlijk verbeeld. Heh....Heh! Dag lief goudje! Ik heb zorgen om je, ja! Als jou iets zou overkomen. Oh, als je mij ontvallen zou...(hij graait weer in de munten)
- Trappola: Blijf af! laat staan!
- Ottavio: (gillend van angst) Ah! Wie is daar? Wie bent U? Meneertje, wie bent U? (stilte) 't Was een diepe stem!
- Colombina: (uit haar schuilplaats, hikt hoog van 't lachen)
- Ottavio: Ik ben bang! Dit is geen diepe stem. Ik besterf het.
- Trappola: (terzijde) Er is nog iemand, (luid) Haha!
- Colombina: Hoeh! Hoeh! Hoeh!
- Ottavio: Help! Wie is daar?
- Trappola: De Satan! Hahahaha! (duikt weg achter gordijn)

3e Toneel

- Ottavio: Wee mij! Drieste satan! Wat zoekt U? Komt U iets halen? Heem mij dan mee. (ondertussen wurmt hij zijn kist onder het bed) Ik ben povertjes en arm. Ik smeed U, neem mij weg van hier en laat dat beetje wat ik nog

heb, zijn voor wat het is. (de kist is nu weer onder het bed) Ik tril over mijn hele lichaam, ik heb koorts, ik ben ziek, ik krijg hallucinaties. Ik moet water hebben.....

Trappola: Hahahaha!

Colombina: Phoe - oe - oe I

Ottavio: (een langzaam aanzwellende gil, terwijl hij opstaat) Oh, lieve duivel, laat me niet doodgaan. Ik heb een kist. Ik kan er niet van scheiden, laat die kist mijn dood niet zijn. Grote hemel, als ik zo doorga, praat ik over mijn doodkist voor ik 't weet. Ik maak 't mezelf maar wijs. Ik ga water drinken. Ik sterf...ah...eh...ik verga van de dorst...(wil deur ontsluiten; nadat de sleutel is omgedraaid en de deur half open is, lacht Trappola weer)

Trappola: Haha. Blijf hier!

Ottavio: (verstijft van schrik en loopt achteruit terug de kamer in zonder te durven kijken) Ik verbrand van de dorst, mag ik iets gaan drinken, duveltje?

Trappola: Jaaa.....

Ottavio: Dank U, lieve duivel. Goede satan, dank! (wil afgaan, quasi rustig, maar hevig gespannen, bij de deur vergroot hij zijn tempo en botst op Lelio, die binnenkomt.)

4e Toneel

Ottavio: (valt nu razend van angst op zijn knieën, hij durft niet te kijken en roept) Ik zal alles doen wat je wilt, ik bezweer het je.

Lelio: Wat nou? Wat is er in Godsnaam? Heer Ottavio? (Lelio helpt Ottavio overeind. Ondertussen slipt Colombina gillend van het lachten uit de openstaande deur. Lelio kijkt, maar ziet niets meer. Voor Ottavio is deze kirrende lach wederom een schok, Lelio schrikt nu van Ottavio, draait zich terug en wil hem bij de schouder nemen. Ottavio, als door een adder gebeten, schudt zich los, realiseert zich, dat er nu werkelijk iemand is, herkent Lelio en zegt:)

Ottavio: U, Signor? Wat doet U hier?

Lelio: Wat is er met U aan de hand?

Ottavio: Ik kan niet meer.

Lelio: Wat is er gebeurd?

Ottavio: Wat doet U hier, Signor Lelio?

Lelio: Ik wilde U spreken.

Ottavio: Ik ontvang hier geen mens.

Lelio: Maar wat hebt U?
Ottavio: Weet ik niet. Gaat U weg alstublieft.
Lelio: Maar ik wilde U spreken!
Ottavio: Ik kan bijna geen woord uitbrengen.
Lelio: 't Hoeft niet lang te duren.
Ottavio: Wat?
Lelio: Ons gesprek!
Ottavio: Oh.
Lelio: Wilt U luisteren, Signor Ottavio? Neemt U me niet kwalijk.
Ottavio: Laat me alleen! Enfin....ik...eh...kom al wat bij. Spreek vrijuit, Signore.
Lelio: Dan zal ik maar met de deur in huis vallen. Ik heb Rosaura mijn woord gegeven en U hebt mij haar hand toegezegd.
Ottavio: Ik ga maar even wat drinken. Ik kan niet eens meer luisteren.
Lelio: Een ogenblik, Signor. Ik hoor van Uw dochter, dat U geen middelen hebt.
Ottavio: Niets heb ik.' Niets, Signor Lelio.
Lelio: Gaat U toch eerst iets drinken!
Ottavio: Dank je, het gaat al over!
Lelio: Gelukkig! Mag ik verder gaan?
Ottavio: Naar het U goeddunkt!
Lelio: Welnu, U hebt U verbonden haar een bruidsschat mee te geven!
Ottavio: Mijn maag raakt van streek. Het komt weer, oei, oei.....
Lelio ; Ik zal ' t kort maken, Signor Ottavio. Rosaura beweert, dat U het geld niet hebt! Is dat waar?
Ottavio: Lieve jongen, ik ben zo arm als Job.
Lelio: Dat weet ik dan. Gaat U Uw dorst lessen, Signor. Daarna praten we verder.
Ottavio: Dank je, beste jongen. Ik kom weer bij! Ik kom weer bij!
Lelio: U wilt dus Uw dochter uithuwen zonder bruidsschat?
Ottavio: Ja, lieve jongen, ik kan niet anders.
Lelio: En Uw.... contract? Met mij?
Ottavio: Dat kom ik natuurlijk na...alleen zonder bruidsschat. Het gaat U toch om het meisje zelf!
Lelio: Trouwen zonder bruidsschat is mij onmogelijk.
Ottavio: Ja, dan zullen wij er vanaf moeten zien. Dan gaat het niet.

Lelio: Wie had dat durven denken.

Ottavio: Eh...eh...eh...de deur is hier Signor. Dat is... mijn bed.

Lelio: Ik zal dus van Rosaura moeten afzien.

Ottavio: Oei...oei...•t is nog niet over.

Lelio: Er is dus geen andere oplossing: trouwen of opgeven.

Ottavio: Precies! Precies! Precies!

Lelio: Ik kan mezelf toch niet ruïneren?

Ottavio: Wat loop je toch rond? Ik word er zo zenuwachtig van.

Lelio: (gaat op het bed zitten) laat me maar even! 't Grijpt me nogal aan allemaal!

Ottavio: (terzijde) Op mijn kist!

Lelio: In Godsnaam!

Ottavio: Hèhè! Steeds van die aanvallen! Hèh!

Lelio: Ik zal met Florindo spreken. Hij is een goede vriend.

Ottavio: Doe dat, Signore, doe dat.

Lelio: Ik zal U mijn besluit spoedig mededelen.

Ottavio: Graag! Tot Uw dienst, Signor Lelio!

Lelio: Er moet iets op gevonden worden!

Ottavio: Ja! Ja! (Lelio af)Nou ja! Heh, Hèh. Hij is weg! Dag kistje! Nog weet niemand van je af. Ik ga, maar kom terug. Ik voel, dat ik je niet lang alleen mag laten, (af)

5e Toneel

Rosaura: Zou Florindo mij nu echt het hof komen maken en zich intussen met Beatrice verloven? Wat moet ik hier nu van denken? Een vrouw als Beatrice is totaal ongeschikt voor een man als Florindo. Ze is ook veel ouder. En waarom hield hij vol, dat hij vertrekken zou als hij in werkelijkheid bij zijn bruid zou willen blijven. Ik denk, dat Lelio hier achter zit. Die vermoedt natuurlijk iets en wil er op deze wijze achter komen, wat de ware gevoelens van mijn kant zijn. Aan de andere kant, Florindo heeft het aan Lelio bevestigd.

Of deed hij dat uit sympathie voor zijn vriend? Maar.....als je van iemand houdt, bezorg je die iemand toch geen leed. En mij heeft ie leed gedaan. Ik weet werkelijk niet, wat ik er van denken moet.

6e Toneel

Colombina: Signora, er is bezoek voor U!

Rosaura: Wie is het, Colombina?

Colombina: Signora Beatrice!

Rosaura: Oh. Laat haar onmiddellijk binnenkomen. Dat komt prachtig uit. Ik wil haar graag spreken!

Colombina: (giechelend) Ik wil U ook graag iets zeggen! Zoiets moois!

Rosaura: Wat is het? Waar om lach je?

Colombina: Straks is beter, Signora.

Rosaura: Hoezo?

Colombina: Signora Beatrice wacht.

Rosaura: Hee, eerst zeggen. Je hebt me nieuwsgierig gemaakt.

Colombina: Trappola heeft de goudkist van Uw vader ontdekt.

Rosaura: Wat zeg je? Hoe weet jij dat?

Colombina: Nee Signora, ik niet. Ik heb niets gezien! Trappola wél.

Rosaura: In mijn kamer? Onder het bed?

Beatrice: (roept buiten) Colombina, meisje, is Signora Rosaura thuis?

Rosaura: Was 't veel? Colombina: Een berg..

Rosaura: Hoe vond ie die kist dan?

Colombina: Straks! Oei, wat bent U nieuwsgierig!(af)

7e Toneel

Colombina: Signora....Signora

Rosaura: Signora Beatrice.....

Beatrice: lieve Rosaura, ik kom met heerlijk nieuws. Ik kan het niet langer voor me houden.

Rosaura: Ach, maar lieve Signora.

Beatrice: Ik ben verloofd. Ik ben in mijn bruidsdagen.

Rosaura: (terzijde) Dus toch. (luid) Is het waar?

Beatrice: Eindelijk heeft Signor Florindo mij om mijn hand gevraagd.

Rosaura: Ik ben bijzonder verheugd dit te horen, Signora.
Beatrice:Ik ben zó intens gelukkig. Ah!

Rosaura: Dat geloof ik, Signora. - En U bent er zeker van dat Signor Florindo U genegen is?

Beatrice: Genegen? lieve kind! Genegen? Hij is waanzinnig verliefd op mij. Hij heeft het een maandlang opgekropt, de lieve jongen. Hij was niet te houden, toen hij het eindelijk ging zeggen.

Rosaura: Ik kan mij niet voorstellen, dat hij na de eerste blik op U, zo lang heeft kunnen zwijgen.

Beatrice: Koketterie is een mooi spel, mijn kind. Ik heb een tikje met 'm gespeeld. Tot ook ik niet langer kon! En

toen kwam hij! Och, toen ik de lieve woorden hoorde.
Ik bezwijk bij de herinnering.

8e Toneel

Colombina: Signora, daar is al weer bezoek!

Rosaura: Wie is het, Colombina?

Colombina: Signor Florindo]

Beatrice: Zie je wel, Rosaura. Hij wist, dat ik hier was. En wat doet ie? Hij komt mij achterna.

Rosaura: Laat hem binnen.

9e Toneel

Beatrice: Hij moet voor zaken naar zijn vaderstad terug. Hij wil nu ongetwijfeld ons huwelijk bespoedigen. O, lieve Rosaura, straks stap ik nog eerder in de huwelijksgondel dan jij.

Rosaura: Ik gun het u hartelijk, Signora.

Beatrice: Je komt op de bruiloft, hoor. Je komt op de bruiloft.

Rosaura: Dat spreekt. Ik kom op de bruiloft.

10e Toneel

Florindo: lieve.....dames! (terzijde) Beatrice hier! Ongelukkig! Wat nu?

Beatrice: Kom binnen, kom binnen, kom binnen, hij is zo verlegen! Kom nader! Signora Rosaura is onze vriendin en heel spoedig onze nicht.

Rosaura: Wat kijkt u bedrukt, Signor Florindo? Misschien dat mijn aanwezigheid u hindert, Uw liefde aan Signora Beatrice opnieuw te betuigen. Ik wil u niet in verwarring brengen. Zal ik u alleen laten?

Florindo: U denkt toch niet, dat ik gekomen ben...

Rosaura: U wilt mij toch niet vertellen, dat u voor iemand anders hier bent gekomen, dan voor uw lieve bruid? liefkoos haar. Ik wil u geluk en uw verlangens geen ogenblik in de weg staan.

Florindo: Maar blijft u toch!

Rosaura: Foei, Signor Florindo. U moet beslist leren galanter te zijn voor de vrouw van uw keuze, (af)

11e Toneel

Florindo: (terzijde) Is het niet om te stikken van ergernis?

Beatrice: Hoort u hoe jaloers zij is? Die nuf! Waarom mag ik niet gelukkig zijn? Denkt ze, dat zij alléén het recht heeft om verloofd te zijn?!

Florindo: (terzijde) Hoe kom ik van deze nachtmerrie af?

Beatrice: Ik... lieve signor... wel... we zijn nu alleen. Ik ben zó gelukkig door het heugelijke nieuws, dat mijn neef mij gebracht heeft.

Florindo: Welk heugelijk nieuws dan wel, Signora?

Beatrice: Dat u van mij houdt.

Florindo: (terzijde) Die vervloekte brief!

Beatrice: Wanneer ...denkt u ...de bruiloft?

Florindo: Tja... (terzijde) wat afschuwelijk (luid) ik... eh tja... ik moet eerst nog voor zaken naar Bologna.

Beatrice: U laat uw verloofde toch niet alleen achter in Venetië?

Florindo: Ik moet op reis voor zaken!

Beatrice: Ik zal mij niet met de zaken bemoeien! Als ik maar bij u mag zijn.

Florindo: Maar... ik kan u toch niet meenemen voor u mijn vrouw bent!

Beatrice: Goed, dan trouwen wij nu! Niemand zal daar iets van denken! Ik ben een zedig meisje. We gaan dan als echtpaar op reis!

Florindo: (terzijde) Het lijkt me 't enige, dat ik haar hevig afkeer inboezem! (luid) Signora, ik zal u de volle waarheid zeggen! Ik kan de uwe niet zijn.

Beatrice: Biecht op. Ik begrijp zo veel.

Florindo: Wel, ik ben opvliegend van aard en achterdochtig.

Beatrice: Heerlijk! Jaloers! Dat bewijst mij alleen maar dat u mij liefheeft. Ik hoop, dat u altijd jaloers zult zijn.

Florindo: Wie spreekt er van jaloezie, Signora. Dat maakt u ervan. Integendeel. U zult bij mij geen jaloezheid kunnen opwekken!

Beatrice: Nou, nou, nou, ik ben wel niet meer piepjong, maar pas op hoor'. Ik ben nog heel gevaarlijk voor jonge harten.

Florindo: Jawel, jawel. Maar ik ben onmogelijk. Ik duld niet dat mijn vrouw een voet buitenshuis zet.

Beatrice: Maar het huiselijk leven gaat toch boven alles. Ik zal een gezellig nestje bouwen.

Florindo: Maar er komt niemand in ook: Niemand!

Beatrice: Als u er maar bent! Mijn man!

Florindo: (terzijde) God beware me! (luid) Ik thuis? Nooit! Ik ben een brasser, een drinker. Ik ben vaak hele nachten weg.

Beatrice: Omdat er geen vrouw op u wacht. Dat verandert stellig.
Ik zal je vertroetelen!

Florindo: Ja!

Beatrice: Ik zal je verzorgen!

Florindo: Ja!

Beatrice: Ik zal ...eh!

Florindo: Ja!...(terzijde) oh! (luid) Ik deug niet, hoor. 'k
Heb al veel geld verspeeld.

Beatrice: Het is toch uw geld!

Florindo: Ik loop kroeg in, kroeg uit, met vrienden.

Beatrice: Van tijd tot tijd heeft een man dat nodig. Dat is toch
redelijk.

Florindo: Ik ben een vrouwengek. Ik kan een straatmeid nog niet
met rust laten.

Beatrice: Aai! Dat is toch wel.....

Florindo: U ziet, dat wij er beter niet aan kunnen beginnen. Ik
geef U Uw woord en Uw vrijheid terug.

Beatrice: Maar...men kan zich toch ook in eer en deugd met de
meisjes amuseren.

Florindo: (terzijde) Ah....daar is niet door te komen! (luid) In
eer en deugd! Met de meisjes! Ik? Uitgesloten] Ik ken
mijzelf!

Beatrice: Het is Uw eigen ziel tenslotte, die U dan bezoedelt.
Ik zal gelukkig zijn te mogen pogen U tot inkeer te
brengen.

Florindo: (terzijde) Ze heeft overal een antwoord op!

Beatrice: (terzijde) Hij doet ineens of hij mij niet wil. Maar
ik heb hem en ik hou hem.

Florindo: Signora]

Beatrice: Signor!

Florindo: Ik ben een verschrikkelijk mens.

Beatrice: Iedereen heeft zijn gebreken]

Florindo: U wilt dus mijn vrouw zijn, tot elke prijs?

Beatrice: Ik hou van U!

Florindo: U verdraagt al deze vreselijke eigenschappen?

Beatrice: Florindo! Wanneer trouwen we?

Florindo: (terzijde) Ik kan niet meer. Ik weet niets meer te
verzinnen. U bent heel vriendelijk voor iemand, die zo
karakterloos is. Ik begrijp U niet.

Beatrice: U karakterloos? U, die zo eerlijk alles opbiecht? Ik
vind U de beste man van de hele wereld. Trouwens, als
U werkelijk zo slecht was, zou U het niet allemaal zo
openhartig vertellen. Lieve Florindo, Uw oprechtheid

is een deugd, die alle ondeugden overwint. Laat ons gaan, liefste, en breng mij thuis als U wilt.

Florindo: Ik zou het graag doen, maar ik kan onmogelijk

Beatrice: Dan wacht ik even. Ik ga niet weg zonder U. Ik hou intussen Rosaura gezelschap.

12e Toneel

Florindo: Ongelofelijk, ongelofelijk, ongelofelijk! Het wordt steeds erger. Ik heb nog nooit zo'n vrouw meegemaakt. Ha!

13e Toneel

Lelio: Florindo, mijn vriend. Je hebt besloten dus toch te vertrekken? Ik reis met je mee.

Florindo: Naar Bologna?

Lelio: Naar Bologna! Ja, de ouwe vrek heb ik gesproken. Hij blijft beweren, dat ie niets bezit, dat ie zijn dochter onmogelijk een bruidsschat kan meegeven. En je kent mijn toestand: hoe lief Rosaura me ook is, ik kan geen vrouw zonder geld trouwen. Ik moet dus van haar afzien. Daarom verlaat ik Venetië en wat kan ik beter doen dan mij te scharen aan de zijde van mijn trouwe vriend? Wij gaan naar Bologna.

Florindo: Je geeft Rosaura op?

Lelio: Wat moet ik anders doen? Ik kan mij en mijn familie toch niet ruïneren door een huwelijk zonder bruidsschat?

Florindo: Dat begrijp ik, dat begrijp ik, Maar..... Rosaura?

Lelio: Het doet me verdriet, heel veel verdriet. Maar een man van eer moet zich gedragen naar de omstandigheden. En een vrouw onderhouden als je geen middelen hebt is een onbegonnen zaak.

Florindo: Het zal een zware slag voor haar zijn.

Lelio: Ja, de gedachte aan haar kwelt me dag en nacht. Wat moet Rosaura? Bij die ouwe vrek zal ze langzaam verkommeren.

Florindo: Ik heb met haar te doen.

Lelio Een lief meisje als zij.....

Florindo: Hoe kan je zo'n engel verlaten?

Lelio: Ik moet wel, Florindo.

Florindo: Onherroepelijk?

Lelio Onherroepelijk.

Florindo: Onvoorwaardelijk?

Lelio: Onvoorwaardelijk. Ik zou m'n leven willen geven als ik een oplossing wist.

Florindo: En als ze nu eens met een ander zou trouwen?

Lelio: Hou op, hou op! Ook dat is nog mogelijk.

Florindo: Zou je dat kunnen verdragen?

Lelio: Als het een goede partij was

Florindo: Je zou niet jaloers zijn?

Lelio: Waarom? Er zou geen reden voor zijn.

Florindo: Zou je het werkelijk kunnen verkroppen?

Lelio: Mijn liefde zou wijken voor genegenheid.

Florindo: En...wanneer... ik bedoel... Hoe zou je het vinden... als een van je vrienden jouw plaats zou innemen en met haar trouwde?

Lelio: Een van mijn vrienden? Hoezo? wat bedoel je?

Florindo: Ja, een van je vrienden. Bijvoorbeeld...ik.

Lelio: Jij?

Florindo: Ja, ik.

Lelio: Dat kan niet.

Florindo: Waarom niet?

Lelio: Omdat je met mijn tante verloofd bent.

Florindo: En als dat nu eens niet zo is?... Bij wijze van spreken, als dat nu eens niet zo is?...

Lelio: Niet zo is! Niet zo is! Je hebt je woord gegeven waar ik bij was.

Florindo: Het heeft er de schijn van, het heeft er alle schijn van, maar meer ook niet.

Lelio: Meer ook niet?

Florindo: Meer ook niet. Het is een misverstand.

Lelio: Misverstand? Het staat zwart op wit.

Florindo: Ik heb nog geen contract.

Lelio: Nee, nee, maar die brief....

Florindo: Die brief...En als die nou eens niet voor Beatrice bestemd was

Lelio: Voor wie dan?

Florindo: Bijvoorbeeld.... voor Rosaura.

Lelio: "Wat? Rosaura? Jij? En Rosaura? Mijn vriend en mijn bruid? Zou jij dat kunnen? Zou jij een vriend kunnen verraden door de minnaar van zijn geliefde te zijn? Wacht eens: zou het daardoor komen...Natuurlijk. Nu begrijp ik waarom Rosaura zo koel en afwijzend is tegenover mij

Florindo: Beste Lelio, heb je die brief nog?

Lelio: Hier is ie, Florindo.

Florindo: Nee, laat maar, lees hem nog eens over.

Lelio: Meen je werkelijk, dat die brief voor Rosaura bestemd was?

Florindo: Ja, beste vriend, voor Rosaura, lees hem aandachtig. Geloof wat ik je zeg. Ik heb geschreven, dat ik haar bemin en dat ik weet, dat zij ook van mij houdt, maar dat ik een man van eer en een ware vriend ben en dat ik heen ga om de wetten van gastvrijheid en vriendschap niet te schenden. Wanneer ik de brief had kunnen beëindigen, ik zou haar bezworen hebben mij uit haar gedachten te bannen, te doen alsof ik gewoon niet bestond! Lelio, hiermee heb ik je toch niet beledigd? Antwoord. Deed ik afbreuk aan de wetten der Ware vriendschap? Ik ben verliefd geraakt. Het is een feit. Maar heb je daar zelf ook niet enige schuld aan? Jij hebt mij aanleiding gegeven. Jij hebt mij naar haar toegestuurd. Jij hebt ons lange tijd alleen gelaten en ik heb je al eerder gezegd; noch een vrouw noch een man zijn van steen. Nochtans ik heb mij gedragen als een ridderlijk man. Als ik de neiging van mijn hart had gevolgd, ik zou de beminlijkste der vrouwen, Rosaura, nu reeds de mijne mogen noemen. En nu vraag ik je in geweten: Jij moet haar verzaken. Er is voor jou geen oplossing. Wat moet ik nu doen? Uit vriendschap voor jou Rosaura redden? Heb ik geen gelijk, als ik nu, nu het geoorloofd is, nu ze vrij is, haar om haar hand vraag? Mijn gevoelens niet langer bedwing en haar tot mijn bruid maak? Ik kan haar een toekomst verzekeren zonder bruidsschat. Beste Lelio, je kijkt zo bedremmeld. Heb ik verkeerd gedaan? Geef me antwoord. Zo niet, geef mij raad. Kan ik dit doen?

Lelio: Florindo, ik sta aan de grond genageld. Zoveel vriendschap had ik niet verwacht. Ik heb ontzag voor je. Je offert je op voor mij en Rosaura. Ik mag het haast niet van je eisen, maar als je Rosaura liefhebt, als je naar geld niet hoeft te kijken, trouw haar dan. Ik zal er gelukkig om zijn.

Florindo: Zal je er geen verdriet van hebben?

Lelio: Het zal me niet licht vallen aan dit alles te wennen, maar het moet. De mijne kan ze niet worden. Ik moet haar dus afstaan: aan haar vader of aan een andere man en dan.... dan ben jij me het liefst.

Florindo: Werkelijk?

Lelio: Op mijn woord.

Florindo: En eh....je tante? Signora Beatrice?

Lelio: Tja....Signora.Beatrice.... Mijn tante...Ik hoop, dat ze verstandig is, dat ze begrijpen zal, dat deze

comédie lang genoeg geduurd heeft. Ik zal haar vertellen voor wie de brief bestemd was.

Florindo: Lelio, denk goed na.

Lelio Ik heb geen keus, ik heb geen keus meer.

14e Toneel

Ottavio: Mijne heren, mijne heren... Het is al haast in de nacht. Wat doet U hier zo laat? M'n kostelijke kaarsen die daar nutteloos staan te branden! Ik bid U, mijne heren, het geld groeit mij niet op de rug! Denk eens in wat dit mij kost! Ik ben een behoeftig man. (hij dooft enige kaarsen en zegt) We hoeven de boel niet te illumineren!

Lelio: Signor Ottavio, klaag niet langer. Wat wij U vertellen gaan zal U aangenaam genoeg in de oren klinken. Het is het geld van de kaarsen dubbel en dwars waard.

Ottavio: Dat geve de Hemel! dat geve de Hemel! Ik heb het meer dan nodig, Één kaarsje dan nog. Te veel licht is toch maar slecht voor de ogen.

Lelio Het gaat om Uw dochter.

Ottavio Signor Lelio, begin er weer niet over. Ik heb geen cent. Ik ben onbemiddeld. Ik heb geen bruidsschat voor haar.

Lelio Omdat U gierig bent.

Ottavio Wel, als U wilt dat ik gierig ben zeg ik van U hetzelfde. Het is vrekkerig om zo'n lief kind als mijn dochter om het gemis van een bruidsschat te laten varen.

Lelio Maar beste Signor Ottavio, ik laat haar niet in de steek. Ik wil haar aan een man helpen.

Ottavio: Goed. Prachtig. Uitstekend. Voortreffelijk. Maar ik heb geen geld.

Lelio: Dat hoeft ook niet.

Ottavio: Hoezo, beste jongen? Hoezo?

Lelio: Ik sta hem mijn rechten af. Ik geloof, dat Rosaura hem niet zal afwijzen. Uw toestemming is het enige wat er nog aan ontbreekt.

Ottavio: Ach, mijn beste, mijn waarde, nobele Florindo. U wilt mijn dochter Uw liefde schenken?

Florindo: Ja, ik wil niets liever.

Ottavio: Zonder bruidsschat?

Florindo: Ik heb fortuin genoeg.

Ottavio: Ik heb niets, ik heb niets.

Florindo: Maak U geen zorgen. Voor mij komt het er niet op aan.

- Ottavio: U bent een goed mens. U zult volledig voor haar zorgen?
- Florindo: Ik zal volledig voor haar zorgen.
- Ottavio: Onder ons gezegd, als toekomstige familie, beste Florindo, de schamele kleren die zij draagt heb ik gekocht op crediet. Ik krijg ze nooit afbetaald. Ik zal ze wel terug moeten sturen. Hoe zullen we dit regelen?
- Florindo: We zullen haar nieuw in de kleren steken.
- Ottavio: Ja, en gezien mijn netelige toestand: zou U het overdreven vinden als ik een kleine stoffelijke vergoeding kreeg voor het zedelijk verlies?... Het is een zware beproeving voor een oud man, zijn enige dochter, zijn enige troost te zien weggaan.
- Florindo: Ik wil het graag overwegen.
- Ottavio: Ach, Signor Lelio, wilt U mijn dochter eens roepen? Vraag haar om hier te komen. Intussen zullen Signor Florindo en ik een paar regeltjes op schrift stellen. (terzijde) Zwart op wit, zwart op wit, dat is het beste, dat is altijd het beste.
- Lelio: Ik ga.
- Florindo: Wat ga je doen? Je kunt toch zelf die tijding niet overbrengen?
- Lelio: Het is niet eenvoudig, maar het is nu eenmaal zo. (Af)
- Ottavio: Kom, Signor Florindo, laat ons het contract opstellen.
- Florindo: Ik ben tot Uw dienst.

15e Toneel

- Ottavio: Kijk, Signor Florindo, die wat spaart die heeft wat. Met dit stukje papier komen we wel toe. U ziet hoe alles van pas komt.
- Florindo: Daar kan niet veel op, dunkt mij.
- Ottavio: Ik zal klein schrijven, ik zal klein schrijven. Ziezo. Ah! Die tocht uit die vensterspleet doet de kaars opbranden. Zonde! Zonde! Juist! Wij schrijven: Signor Florindo degli ardenti, verbindt zich te trouwen Signora Rosaura Poresti. Het zal een wettig huwelijk zijn zonder bruidsschat, zonder de minste bruidsschat, zonder enige aanspraak op een bruidsschat; afziende van alle rechten en verzakend aan enige aanspraak op een bruidsschat; uitdrukkelijk ontkennend alle vorderingen op een bruidsschat, ten overvloede klaar en duidelijk verklarend principieel tegen een bruidsschat gekant te zijn, geen bruidsschat nodig te hebben en onder geen voorwendsel in elke vorm dan ook een bruidsschat te kunnen aanvaarden... Duidelijk?

Florindo: (terzijde) Geen bruidsschat in geld, maar wel tien op papier.

Ottavio: Wat zegt U?

Florindo: Niets, niets.

Ottavio: Item, hij belooft dit huwelijk aan te gaan zonder kleren, zonder linnen, zonder het minste of geringste bewijs van kleren, haar voor zijn vrouw verklarend en aanvaardend, zoals zij ter wereld gekomen is; belovende daarenboven haar bij wijze van vergoeding een tegenbruidsschat toe te kennen als weduwegift van..... Ja, hoeveel zoudt U willen afstaan voor een weduwegift?

Florindo: Weduwegift? Ik ben het niet van plan.

Ottavio Oooo, maar zonder weduwegift komt er niets van, dat begrijpt U.

Florindo: Ik begrijp het niet. Maar hoeveel eist U?

Ottavio Laat ons zeggen.... een zesduizend kronen.

Florindo: Signor Ottavio'. Dat is toch veel te veel....

Ottavio: Wel, Signor, ik wil niet dat mijn dochter met een gierigaard trouwt.

Florindo: (terzijde) Ik wil haar hebben. 't Koste wat kost. (luid) Nu goed dan. Ik geef zesduizend kronen.

Ottavio: (schrijvend) Een weduwegift van zesduizend kronen, terstond te betalen, onmiddellijk na het huwelijk volgens de eis van dit contract aan Signor Ottavio, haar vader.....

Florindo: Haar vader? Aan U? Waarom?

Ottavio: De vader is de wettige beheerder van de goederen van zijn dochter.

Florindo: Maar de man is de wettige beheerder van de goederen van zijn vrouw.

Ottavio: Maar ik moet er van leven!

Florindo: Waarom?

Ottavio: Omdat ik er ellendig aan toe ben.

Florindo: Goed, dat kunnen we onderzoeken. Maar die zesduizend kronen komen op naam van Rosaura.

Ottavio: U kan me toch niet van armoede laten vergaan! Ik weet het! U moet me onderhouden.

Florindo: Ik bied U vrije woning en kost. In Bologna.

Ottavio: Werkelijk? (terzijde) Maar m'n kist!... kan niet mee. Het geld....en de rente.... Ik ga niet! (luid) Signor Florindo, zullen we tot een accoord komen? Ik weet niet hoe ik er van leven moet, maar ik zal me met weinig tevreden stellen. Geef mij honderd kronen

contant en hou de tegenbruidsschat voor de weduwe....eh....voor Uw vrouw.

Florindo: Accoord. Zoals U wilt. (terzijde). Voor de liefde doe ik alles.

Ottavio: Dank U. Dank U. U zorgt wel voor haar linnengoed, daar kan ik toch op rekenen?

Florindo: Zoals U wilt, Signore.

Ottavio: Stuur het linnen maar naar hier, Colombina zal de hemden snijden, (terzijde). Dan schieten er tenminste nog een paar hemden voor mij over.

Florindo: Geen bezwaar. Uitstekend. En als U wilt zullen we voor gezamenlijke rekening een maaltijd bestellen.

Ottavio: Heerlijk! Prachtig! (terzijde). Pas op, Ottavio. (luid). Als U mij dan Uw deel geeft, dan zal ik het gaan kopen. U zult zien wat er voor de dag komt. Monumentale eieren! Tere, zachte groente! Een kostelijke reebout! Een bokje.....ik verzeker U, U zult er Uw hart aan ophalen.

16e Toneel

Lelio: (op met Rosaura) Florindo, ziedaar je bruid. Hoeveel het mij ook kost, ik verzaak aan haar. Ik moet eerlijk zijn, al is het met de dood in het hart. Schenk haar Uw hand; Uw hart bezit zij al. Ik ga. Tot ziens.

Florindo: Waar wil je heen? Blijf.

Lelio: laat me, Florindo. Laat me....Trouwens, Signora Beatrice wacht ook nog een desillusie. Ik zal naar haar toegaan. Ik zal haar voorzichtig alles uitleggen.

Florindo: Ik heb met haar te doen, maar het is niet anders.

Lelio Ik troost me bij haar, zij troost zich bij mij. Gedeelde smart is halve smart. Nogmaals, tot ziens en veel geluk. (af)

17e Toneel

Florindo: Dit is teveel voor hem. Mijn beste vriend. (tot Rosaura) Hij ligt me zo na aan het hart.

Rosaura: Signor Florindo, bent U wel zeker van Uw liefde voor mij?

Florindo: lieve Rosaura, wij hebben elkaar, maar hij is eenzaam.

Ottavio: Kom, kom, kom, laat ons voortmaken. De tijd vervliegt, de kaars brandt op en dit papier moet getekend worden.

Rosaura: U aarzelt? U houdt toch van mij? Ik ga twijfelen.

Florindo: Nee, nee, nee, liefste Rosaura, (tot Ottavio). Kom. (hij wil tekenen.)

18e Toneel

Colombina: (met een brandende kaars) Signor Ottavio, Signor Ottavio!

Ottavio: Wat duivel, wat is er?

Colombina: Vlug, een ongeluk. Een groot ongeluk.

Ottavio: Om 's Hemels wil, een ongeluk?

Colombina: Uw kist!

Ottavio: Ik heb geen kist.

Colombina: Uw geldkist!

Ottavio: Ik heb geen kist en ik heb geen geld.

Colombina: O nee?!

Ottavio: Nee, nee.

Colombina: Dan hoef ik niets meer te zeggen.

Ottavio: (terzijde) Ik ben bang. (luid) Toch wel. Vlug wat! Spreek!

Colombina: Trappola is in Uw kamer ingebroken.

Ottavio De schoft! In mijn kamer?!waar ik slaap?

Colombina: Waar Uw bed staat. Precies.

Ottavio: Wee mij! Mijn bed....mijn kist....mijn arme kist.....

Colombina: Ik dacht, dat U er geen had.

Ottavio: Zwijg! Ik ben verloren, (tot Colombina) Ben ik verloren? Wat heeft hij gedaan?

Colombina: Hij heeft Uw kist opengebroken met een breekijzer.

Ottavio: Ah! De dief! Het schoelje! Bestolen ben ik! (tot Colombina) Ben ik bestolen?

Colombina: Nee, heer, Signor Lelio heeft hem betrapt.

Ottavio: Help me dan! Help me dan! Kom moe! Nee, blijf hier, ik heb niemand nodig. Lelio heeft geen geld, vervloekte Trappola. Ze zullen me bestellen. Mijn kist....mijn arme kist.... mijn lieve geld....Hulp! Hulp! Hulp! Houd de dief! Houd de dief! (af)

19e Toneel

Rosaura: laten we gaan kijken.

Florindo: Ga maar, mijn liefste. Mij kan het niet schelen.

Rosaura: Kom toch, Florindo, kom.

Florindo: Nee, laat me, ik bid je, laat me even alleen.

Rosaura: Goed, dan ga ik. (terzijde) Hij is onervaren, of hij is gek. Twee mannen, twee liefdesverklaringen, maar zekerheid, ho maar. (af)

20e Toneel

Colombina: Ik wil ook 'ns zien.

Florindo: Luister, meisje. Is het waar? Is er een geldkist ontdekt?

Colombina: En of! Vol zilver en goud.

Florindo: Wist je meesteres dat ook?

Colombina: Zeker, Signora Rosaura, of ze het wist.

Florindo: s Waarom liet ze dan zeggen, dat ze arm was?

Colombina: Ja, ja...eh...eh...

Florindo: Kom, kom, Colombina, waarom? Waarom, Colombina?

Colombina: Omdat ze niet met Lelio wou trouwen.

Florindo: Wat! Weet je dat zeker?

Colombina: Ik weet precies wat ik zeg. Het is de waarachtige waarheid.

Florindo: Maar...heb jij dat geld gezien?

Colombina: Oh, een berg! Een berg!

Florindo: Dus jij was ook in de kamer boven?

Colombina: Ja, nee, nee, ik....keek door het raam....

Florindo: Ja, het is goed, het is goed, het is goed. Ga maar. Signora Rosaura kan je nodig hebben.

Colombina: Dank U, Signor Florindo, ik ga al. Ik wil dat goud nog 'ns zien. Oh...ik voel me een ander mens worden als ik zoveel goud bij elkaar zie.

21e Toneel

Florindo: Hij heeft dus wel degelijk geld, de ouwe vrek. Rosaura is rijk. Dat is opnieuw een groot probleem. Hij kan niet meer ontkennen geld te hebben. Hij kan dus niet langer een bruidsschat weigeren. Dit maakt de zaak zoals ze was. Lelio verzaakte wegens gebrek aan middelen, maar die zijn er nu. Ik mag niet aarzelen. Hij houdt van haar. Hij was erg ongelukkig zoeven. Maar als de nood het hoogst is.... Gelukkig heb ik nog niet getekend en ik zal het niet ook. Ik zou niets liever willen dan met haar te trouwen, maar om mijn vriend Lelio van een fortuin te beroven, dat kan ik niet over mijn hart verkrijgen. Wat nu gedaan? Het moeilijkste zal zijn om Rosaura over te halen, want ze bemint mij. Ze zal niet makkelijk haar nieuw besluit herroepen. Ik moet haar aan het verstand zien te brengen, dat - zoals de zaken nu staan - Lelio nog steeds recht op haar kan doen gelden. Vervolgens moet ik haar de hoop ontnemen, dat zo ooit de mijne zal kunnen zijn. Woorden volstaan daartoe niet. Er wordt

een daad gevraagd. De ware vriend moet oprecht zijn in alles en de eer is het hoogste goed voor een edelman.

22e Toneel

Beatrice: Och, Signor Florindo. U hier? Alleen? Hoort U dit helse lawaai dan niet? Het hele huis staat overeind. Kom, lieve vriend, laten we hiervandaan gaan.

Florindo: (terzijde). Ze komt als geroepen. Ik ga een daad stellen.

23e Toneel

Lelio: (stormt binnen en omarmt Florindo) Florindo
Florindo.... Ik verheug me, met jou.

Florindo: Met mij, waarom? Waarover in Godsnaam?

Lelio: Ik heb de geldkist gezien van Signor Ottavio. Hij bulkt van het geld, de duitendief! Rosaura zal rijk zijn en jou wacht een enorm fortuin.

Beatrice: Hem wacht een fortuin?

Florindo: Wacht even, Signora. Vriend Lelio, we kennen elkaar al lange jaren. En toch, vergeef me, mij ken je niet goed. Ik zal nooit in staat zijn tot een onwaardige daad. Goed. Rosaura is rijk: haar hart behoort u, dus ook haar fortuin. Ik veins niet, ik speel niet, ik meen dit oprecht. Als bewijs van m mijn vriendschap en achting voor jou, reik ik hier, waar jij bij bent, mijn hand aan Signora Beatrice.

Lelio: Dat nooit!

Beatrice: Wat nu?

Florindo: Waarom niet?

Lelio: Ik mag je dit offer niet laten brengen, ik kan je zo'n flater niet laten begaan.

Beatrice: Maar dat is kostelijk! Dat is kostelijk! Een flater! Uw vriend heeft mij lief.

Florindo: Lelio, ik heb de verdiensten en deugden van Uw tante Beatrice leren waarderen.

Lelio: Verdiensten en deugden, natuurlijk, die heeft ze, maar je houdt niet van haar, je hebt haar niet lief.

Beatrice: Je durft veel te zeggen, je durft veel te zeggen!!!!

Lelio: Beste tante, het spijt me, maar ik ga U genezen van een misverstand: Florindo bemint Rosaura. De brief die U gelukkig maakte, was aan haar gericht. Florindo?

Beatrice: Ik ben benieuwd, ik geloof hem niet.

Florindo: Vergeef mij, Signora, maar hij spreekt de waarheid. Ik beken het met schaamte.

Beatrice: Maar het is toch niet waar? Dat is toch niet waar? U hebt de draak met mij gestoken?

Florindo: Vergiffenis, Signora.

Beatrice: Vergiffenis? Vergiffenis?! Schijnheilige vlegel! Ik wil U niet meer. U hebt mij veel ondeugden over Uzelf bekend. Nu weet ik, dat het allemaal niets is vergeleken bij dit. Ik wil U niet meer zien. Bedrieger! Oplichter!...eh...eh...Man van niks! Ik ben te goed voor U! Ik wil niets meer met U te maken hebben, (af)

24e Toneel

Florindo: Waarom heb je mij in Godsnaam verhinderd... Lelio?

Lelio: Nee, dit is te gek. Je gaat veel te ver... Dat Rosaura nu rijk is, verandert hier niets. Het blijft zo het is. Je mag de liefde aan de vriendschap niet offeren.

Florindo: Neem toch wat je toekomt. Ik trouw Beatrice, dan doe ik mijn plicht.

Lelio: Maar dat is toch onzin. Rosaura is tot over haar oren verliefd. Ik zie niet goed in, hoe ik....

Florindo: (valt hem in de rede) Laat mij maar begaan. Met een kleine list is dit wel te doen.

Lelio: Welaan, als je wilt. Wat ben je van plan?

Florindo: Nog even geduld. Vertel eerst: heb jij de geldkist gezien?

Lelio: Het was prachtig. Ik kwam juist op tijd. Trappola zat dapper in de geldkist te graaien toen ik hem betraptte. Ik zag zilver en goud bij hopen. Ottavio vloog binnen en Trappola vluchtte. De vrek was uitzinnig! Hij is tweemaal gevallen en brulde als een varken. Hij omarmde de kist en huilde, de gek....Ssst! Ssst! Rosaura! Daar komt ze! Rosaura!

25e Toneel

Rosaura: Hemel, Florindo, mijn vader, ik vrees voor zijn leven. Hij zit op de grond, hij is paars en blauw en kan bijna niet meer op adem komen.

Florindo: Hij is wel te beklagen, vergeef mij, Signora. Maar zijn gierigheid heeft hem parten gespeeld. Ik hoop dat hij heel gauw van zijn aanval geneest en dat het met zijn schraapzucht dan ook gedaan is. Intussen, Signora, wens ik U geluk. U is rijk nu. Uw bruidsschat kan U niet ontgaan. Er is geen bezwaar meer. Reik Lelio de hand. Zijn trouwe liefde verdient niet beter.

Rosaura: Hoe? Lelio mijn hand? U zegt, trouwe liefde? Een man, die mij afstaat alleen om het geld?

Florindo: Ik zal oprecht zijn, Signora. Het was slechts een list. Lelio heeft alleen maar Uw hart willen beproeven.

Rosaura: Wel, Lelio, als je de neiging van mijn hart dan hebt ontdekt, dan zul je nu weten, dat het slechts voor Florindo klopt. Hij heeft mij aan U afgestaan en ik blijf erbij: eens gegeven blijft gegeven.

Lelio: (terzijde) Ze heeft gelijk! Ze heeft gelijk! Afgrijpselijk gelijk.

Florindo: Signora, helaas, op één punt heeft de list niet voorzien. Ik zal Uw man nooit kunnen zijn.

Rosaura: Wat zegt U ? Waarom niet?

Florindo: Omdat ik getrouwd ben.

Rosaura: Mijn Hemel! Getrouwd?!

Florindo: Het spijt me. Getrouwd. Signora Beatrice is mijn vrouw.

Lelio: (terzijde) Ik snap het. Fantastisch.

Rosaura: (terzijde) De Hemel bewaar me! (luid) Wanneer dan, wanneer?

Florindo: Zoeven. Toen ik de omkeer in Uw toestand vernam. Ik was bereid mij te binden, omdat Lelio niet kon. Het was uit vriendschap voor hem. Ik offerde mij op.

Rosaura: U offerde zich op?

Florindo: (terzijde) Dit overleef ik niet. (luid) Signora, ik verdien Uw verwijten, ik heb achting voor U, U verdient dat men U lief heeft. Ik... ik... ook ik...maar wat praat ik? Het kan niet. Beatrice is mijn vrouw.

Rosaura: Het is genoeg. Ook ik had achting voor U, maar U.... U....U...., U hebt het niet verdiend.

Florindo: Ik begrijp, dat U dit zegt...U hebt echt van mij gehouden?

Rosaura: Ik ? Wat wilt U nu nog horen? Ijdele kwast! Om U goed te bewijzen hoever U de bal misslaat ben ik bereid mijn hand te schenken...

Lelio O, mijn aanbeden Rosaura.

Rosaura: Ik heb toch niet gezegd aan wie?

Florindo: Goddank. Ik wist het wel..... Rosaura.....

Rosaura Koestert U nog illusies? Ik schenk mijn hand niet aan wie mijn verraadt....

Lelio: Mijn liefste.....

Rosaura: Of wie mij verkoopt....

Ottavio: (op, slepend met de lege kist) Aaah.... aaah... ik ben bestolen...ik ben bestolen., ik heb niets meer... Nu heb ik helemaal niets meer, ik ben verscheurd....

Rosaura: Signoro Florindo, vader...Het contract?

Ottavio: Ook verscheurd.

Lelio: (terzijde) Daar gaat mijn geluk.

Florindo: (terzijde) Het houdt nooit meer op.

Ottavio: De warboel. Zo heb je iets...zo heb je niets... Ooch...ooch...ooch...

Lelio: (tot Rosaura) Zo heb je iets....

Florindo: (idem) Zo heb je niets....

Rosaura: (tot Florindo) Zo heb je niets, zo heb je iets.

Florindo: Beste vriend*.

Lelio: Ware vriend.

Ottavio: (tot kist) Arme vriendI

Florindo: (zacht tot Lelio) Hij heeft het geld verstopt. Hij speelt comedie.

Florindo: Dat hebben we allemaal gedaan. Maar ik ga weg. Voor mij is het uit. Wat mij betreft;
Commedia e finita

Lelio: Ik ook.

Ottavio: Ik ook.

Florindo: Voor mij is het uit.

Lelio: Voor mij ook.

Ottavio: Voor mij ook. Wat mij betreft: Commedia e finita.

E I N D E